

Никола Кока Јанковић_Живети уметност
Nikola Koka Janković_Living the Art

Никола Кока Јанковић

Живети уметност

-

Nikola Koka Janković

Living the Art

Када након одласка драге особе, са таложењем заборавља током протока времена, покушамо да је призовемо сећању, најчешће не успевамо да добијемо компактни редослед чињеница и слика – уместо поузданог и временски сређеног архива сећања, добијемо само изоловане пропламсаје каквих случајних сусрета, успутних епизода или реченица, чији значај не разумемо до краја. Нажалост, у покушају да одредим свој однос према академику Николи Коки Јанковићу и сам сам ограничен на те праменове сећања.

Сећам се, из времена кад се нисмо познавали, малене, мршаве особе, упечатљивог профила, која се брзим, нервозним коракот кретала кроз гужву на скуповима Српске академије наука и уметности (САНУ), осврћући се око себе, као неко ко је ту сасвим случајно и свему томе никако не припада (а припадао је по сваком вредносном мерилу). Верујем да сам логику тог немира касније нашао у једном његовом исказу: *...ако сте вајар, вајаћете и кад не вајате. Гледаћете скулпторским очима и на улици, и у тролејбусу*. Шта ли је видео гледајући нас у гужви? Уколико би се и прикључио некој групи обично је више слушао него говорио – особина изузетно ретка и драгоцене у нашој кући. На моје питање ко је тај човек, добио сам одговор са интонацијом прекора да питам нешто што бих морао знати: *Наш вајар, Кока Јанковић!*

Сећам се првог целовитијег сусрета са његовим стваралаштвом који сам нажалост имао тек током његове самосталне изложбе у САНУ. Шетајући се са супругом између експоната (посебно портрета) заједнички смо донели лаичку оцену: *Какав сјајан уметник и како смо мало о њему знали!*

Током протеклих 5 година околности су донеле чешће сусрете и нешто што бих се усудио да назовем пријатељством. Сећам се да је, из мени неразјашњеног разлога, био убеђен да сам љубитељ домаће ракије, коју ми је доносио месечно у архаичним флашама са затварачима од плуте. Као да то није било довољно, почео је и да ме позива у свој атеље, једва стотинак метара од мог стана, на чашицу и разговор. Тада се жалио, показујући искривљене руке да му је све теже, ако не и немогуће да више ради, показивао ми старе каталоге и само извесне скулптуре. Данас ми се чини да је заправо тестирао моје естетске капацитете и нисам сигуран колико је био задовољан мојим одговорима.

Сећам се прича о професорима и вршњацима са класе. И сам професор критичних погледа и са врло јасним оценама (на моје изненађење, није штедео ни свој рад, али се радило о ставу који је имао од самог почетка свог уметничког пута, када је његов професор Лојзе Долинар у годишњој оцени забележио и да се Јанковић *тешико задовољава постигнутим и да много руши своје скулптуре*), о њима је говорио са неким старомодним осећајем поштовања и сентименталности, не кријући да су их уметничка убеђења и веровања понекад раздвајала и удаљавала. Сећам се једног сусрета у коме ми је причао о својим студентским побудама, готово покајнички признајући да је и за своје професоре

When, after the departure of someone dear to us, with the amassment of forgetting over the passage of time, we try to recall that very person, we often fail to obtain a compact sequence of facts and images – hence, instead of a reliable and chronologically organised archive of memories, what comes into our minds are only flashes of random encounters, incidental episodes or sentences, whose significance we fail to fully comprehend. Unfortunately, in an attempt to determine my relationship with the academician Nikola Koka Janković, I myself am limited to those patches of memory.

Going back to the times when we still did not know each other, I remember a slightly-build, skinny person, of a striking profile, moving swiftly through the crowds during gatherings held at the Serbian Academy of Sciences and Arts (SANU), looking around, as though he found himself there by accident and by all means did not belong therein (and he did belong there according to every value criterion). I believe that only later did I find some logic to my distress – In one of his statements: *...if you are a sculptor, you will sculpt at any given moment. You will see through sculptor's eyes, be it on the street, be it on the trolleybus*. I wonder what did he see watching us in the crowd? If he were to join a group, he was more likely to listen than speak – a trait extremely rare and admirable in our home. To my question who this man was, I got an answer with an intonation of reproach for asking something I ought to know: *That is our sculptor, Koka Janković!*

I remember the first thorough encounter with his work which, unfortunately, happened to occur only on the occasion of his solo exhibition at SASA. Walking with my wife between the exhibits (portraits in particular) we were jointly brought to a same conclusion, in laymen terms – *What a remarkable artist and how little we knew about him!*

Over the past five years, conditions were met for more frequent encounters, evolving into something I dare call friendship. I remember, for some unexplained reason, him being convinced that I was a fan of homemade brandy (rakia) he used to bring me on a monthly basis, in archaic bottles with cork closures. As if that was not enough, he started inviting me to his studio, barely a hundred yards from my apartment, *for a cup and a chat*. Then he made complains about not feeling well, showing me his distorted hands, indicating that it was increasingly difficult, if not impossible, for him to work anymore, showing me old catalogues and only certain chosen sculptures. Today it seems to me that he was actually testing my aesthetic capacities and I am not quite sure how pleased he was with my responses.

I remember stories about professors and peers from the Academy of Fine Arts. Himself being a professor of critical and clear judgment (to my surprise, he did not spare his own work either, but it was a stance he had right from the onset of his artistic career, when his professor Lojze Dolinar noted down in his annual report that *Janković is rarely satisfied with the accomplished, often destroying his sculptures*), he also spoke of his professors with an old-fashioned sense of reverence and sentimentality, not hiding that sometimes they held

био незгодан. Ваљда је негде на том трагу и његова помирљива констатација да у *уметности свако има право на свој пут, па и на странпутице*.

Последње године пред смрт, био је грозничаво посвећен идеји да се у Крагујевцу реализује његов легат. Приликом заједничке посете овом граду, покушавајући да спута емоције, веома прецизно је евоцирао успомене из детињства и младости проведене у њему и сећам се да је по жестоком Сунцу показивао место своје родитељске куће, које је, ако ме сећање не vara, било близу највећег градског хотела. Последњих месеци живота, када је легат већ био изгледан, готово свакодневно је свраћао и предлагао да још једном одемо у његов Крагујевац. Као да се плашио да се то ипак у последњи час не изјави и као да би наш одлазак такву могућност спречио. Отишли смо још само једном.

На крају овог личног осврта, било би непотребно да било кога убеђујем колико је његов легат значајан за Крагујевац, САНУ, Србију, будући однос према великим уметницима... Био је посвећеник свог посла у пуном смислу те речи. Јер како је сам рекао: *Сви се ми опечемо о вруће. Можда се један у милион њих не опече, али – нека прости – на њега уметност не рачуна*. Никола Кока Јанковић је имао бројне опекотине од заната који му је живот значио.

Пар месеци пре смрти, изненада је бануо у наш стан знајући да се ради о мени важном датуму, носећи на дар у новинску хартију завијену своју малу скулптуру женског тела у покрету. И данас када посматрам то мало чудо у исти мах неспутане фриволности, али и, на изглед парадоксално, драме тела (да ли је под тим подразумевао оно што ће касније назвати *унутрашњом конструкцијом*?) поново помислим: *Какав сјајан уметник и колико још мало знамо о њему!* У сваком случају, и ракија коју је доносио, претпостављам из Крагујевца, била је одлична.

академик Владимир С. Костић
председник Српске академије наука и уметности

various, or even opposing artistic approaches and views. I remember once he was telling me about his student revolts, admitting, almost repentantly, that he was giving his professors a hard time. I guess somewhere on that trail is his conciliatory statement that *in art, everyone has a right to their own path, even to be led astray*.

Few years prior to his death, he was feverishly devoted to the idea of realising his endowment in Kragujevac. During our joint visit to this city, he meticulously evoked the memories of his childhood and youth spent therein, trying to stifle emotions, and I recall him showing me his parents' house in scorching summer heat, which, if memory serves me correctly, was located close to the largest city hotel. The last months of his life, when the idea of establishing the endowment was already seeming, he would come by almost daily, suggesting that we should pay a visit to his home city of Kragujevac once more. As though he feared that something may go wrong in the last hour, and that our trip would prevent such a possibility. It was to be the last time we went to Kragujevac together.

At the end of this personal review, it would be unnecessary to convince anyone how important the said endowment is to Kragujevac, Serbian Academy of Sciences and Arts, Serbia, future attitude towards great artists... He was a devotee in his field in the full sense of the word. To quote his words: *We all get burned sometimes. One in a million may get away, but – may he forgive me – art cannot count on him*. Nikola Koka Janković had many a burn from the craft that meant life to him.

A few months before he passed away, he suddenly burst into my apartment knowing that it was an important date for me, and presented me with a small sculpture of a woman in motion, wrapped in newspaper. Even today, when I look at this little masterpiece in the state of unfettered frivolity, but also, paradoxically, dramatic bodily movement (I wonder whether this was what he would later label *internal construction*?), the following comes to my mind: *What a great artist and how little do we know about him!* In any case, the brandy he used to bring, originating from Kragujevac, I presume, was excellent.

Prof. Dr Vladimir S. Kostić
President of the Serbian Academy of Sciences and Arts

Богата културна ризница српског народа чврст је темељ на коме се заснивају српска култура и национални идентитет. Пример добре праксе заштите и неговања културног наслеђа је легат Николе Коке Јанковића, јединствена заоставштина вајара који је Крагујевцу оставио свој духовни тестамент, нови храм српске културе о коме ће се наш град трајно бринути.

Одлука Коке Јанковића да родном граду дарује свој легат, била је велики подстицај и обавеза за нас. Град Крагујевац је поставио камен – темељац у дворишту Универзитета у Крагујевцу 2012. године, на месту где се данас налази модерно здање Галерије Николе Коке Јанковића. Урбани пејзаж града оплемењен је архитектонским и уметничким делом изванредних естетских вредности аутора Зорана Гагића. Пројекат је реализован захваљујући Министарству привреде Републике Србије, Европској инвестиционој банци, и, наравно, Граду Крагујевцу.

Академик Никола Кока Јанковић радио је као професор на Академији ликовних уметности у Београду, био је редовни члан Српске академије наука и уметности, почасни доктор Универзитета у Крагујевцу, уметник и вајар који је оставио неизбрисив траг на југословенској уметничкој сцени. Био је студент професора Сретена Стојановића који се школовао у Бечу код професора Франца Целезног, а касније и код чувеног вајара Бурдела, ђака још чувенијег творца модерног скулпторског израза Родена. Дакле, Кока Јанковић био је припадник једне изузетне стваралачке лозе, а који је, верујем, и сам иза себе оставио нове *изданке*.

Никола Кока Јанковић био је један од најбољих српских вајара друге половине 20. века и почетка 21. века. Својим делима овековечио је бројне личности које су оставиле посебан печат у историјском, културном и научном животу некадашње Југославије, али и читавог света. Једно од најзначајнијих дела која је оставио иза себе скулптура Николе Тесле откривена је најпре у Крушевцу, потом, реплике су постављене испред Теслине лабораторије на Лонг Ајленду у Њујорку поводом 70 година од смрти великог научника, затим, на тргу Андрић града у Вишеграду, на платоу између Храма Светог Саве и Народне библиотеке Србије у Београду, као и у Ужицу и Крагујевцу.

Наш духовни градинар поклонио је нама и будућим генерацијама у родном Крагујевцу и споменике Јоакима Вујића, Атанасија Николића, Милоша Обреновића и Радомира Путника, у Новом Саду и Приштини, односно Косовској Митровици, споменик Доситеја Обрадовића, а у Мостару споменик Алекси Шантићу.

Уметничко стваралаштво Николе Јанковића, обележено аутентичним светом фигуралне скулптуре и изузетним цртачким

The rich cultural treasury of the Serbian people is a solid foundation upon which Serbian culture and national identity are based. An example of good practice in protecting and nurturing cultural heritage is the endowment of Nikola Koka Janković, a unique legacy of the sculptor who bequeathed his spiritual testament to Kragujevac, a new temple of Serbian culture that our city will look after permanently.

Koka Janković's decision to donate his legacy to his home city was a great impetus and an obligation for us. The city of Kragujevac laid the foundation stone in 2012, in the courtyard of the University of Kragujevac, where the modern building of the Nikola Koka Janković Gallery is now located. The urban landscape of the city is thus enriched by the architectural and artistic work of extraordinary aesthetic values, authored by Zoran Gagić. The project was executed due to the financial support of the Ministry of Economy of the Republic of Serbia, the European Investment Bank, and, of course, the City of Kragujevac.

Academician Nikola Koka Janković was a professor at the Academy of Fine Arts in Belgrade, regular member of the Serbian Academy of Sciences and Arts, an honorary doctor of the University of Kragujevac, artist and sculptor who left a lasting imprint on the Yugoslav art scene. He was a student of Professor Sreten Stojanović, who was educated in Vienna in the class of Professor Franz Celezny, and later under the guidance of the famous sculptor Bourdelle, student of the even more famous creator of the modern sculptural expression, Auguste Rodin. Therefore, Koka Janković was a member of an extraordinary creative *lineage*, and I am convinced that he himself likewise left behind new *sprouts*.

Nikola Koka Janković was one of the leading Serbian sculptors of the latter half of the 20th century and the beginning of the 21st century. Through his work, he immortalised numerous personalities that left a special stamp on the historical, cultural and scientific life of the former Yugoslavia but also worldwide. The sculpture of Nikola Tesla, one of his most significant works, was first unveiled in Kruševac, whereas its replicas were installed in front of Tesla's laboratory on Long Island, New York, on the occasion of the 70th anniversary of the death of the great scientist, then, on the Andrićgrad square in Višegrad, on a plateau between St Sava Temple and the National Library of Serbia in Belgrade, as well as in Užice and Kragujevac.

Our spiritual gardener has presented us and future generations of his native city of Kragujevac with the monuments of Joakim Vujić, Atanasije Nikolić, Prince Miloš Obrenović and Radomir Putnik; the statue of Dositej Obradović was presented to the cities of Novi Sad and Priština, Kosovska Mitrovica respectively; whereas the monument of Aleksa Šantić was donated to Mostar.

нервом, нашло је израза и у успешном педагошком раду. Утицајем на своје ученике допринео је успостављању данашњих високих стваралачких критеријума ликовне уметности и на тај начин дао немерљив допринос српској уметничкој сцени. Своје студенте, ликовњаке, вајаре, упућивао је у тајне глине, метала, мермера, откривајући им тајну вештине подчињавања снаге природних материјала сопственој креативној замисли, а под императивом преношења личних импресија.

Верујем да ће ово бити место ходочашћа свих оних који ће желети да се поклоне лику и делу Николе Коке Јанковића. Уз велику захвалност и поштовање за све што је учинио и даровао нашем граду, српској култури и уметности, брига о овој Галерији и његовом легату као духовном тестаменту и заоставштини, најмање је што смо могли да урадимо за њега, његову породицу и будућност града Крагујевца.

Мр Миљан Бјелетић
Члан Градског већа за културу
Редовни професор Факултета уметности у Нишу

The artistic legacy of Nikola Janković, marked by an authentic world of figural sculpture and remarkable drawing nerve, has likewise found expression in his successful pedagogical work. By influencing his students he contributed to the establishment of today's high creative standards of fine arts, thus making an immeasurable contribution to the Serbian art scene. He introduced his students, artists and sculptors, to the mysteries of clay, metal and marble, revealing unto them the secret of the skill of subjugating the power of natural materials to one's own creative ideas, under the imperative of conveying personal impressions.

I believe that this will be a pilgrimage site for all those who wish to pay homage to the name of Nikola Koka Janković. With great gratitude and respect for everything he did and donated to our city, Serbian culture and art, taking care of this Gallery and its endowment as a spiritual testament and legacy, is the least we can do for him, his family and the future of the city of Kragujevac.

Miljan Bjeletić, MA
Member of the Council for Culture of the City of Kragujevac
Full Professor of the Faculty of Arts in Niš

Никола Кока Јанковић

Nikola Koka Jankovic

Никола Кока Јанковић – вајар, професор и академик. Постоји још нешто, подједнако важно, Кока је Крагујевчанин, још једна титула коју је такође заслужио. Захваљујућу Кокиној везаности за град у којем је рођен било је за очекивати да свој богати опус, као легат, дарује Крагујевцу. Легат располаже са 1744 јединице. Толико је радова изнето из невеликог Кокиног атељеа и пренето овде. Овај број нам говори да се Кока прилагодио величини свог атељеа и да су мањи формати били несуђен избор. Отуда, у његовом опусу и толико велики број портрета. Располагати овако богатом збирком је превасходно изузетна част, али такође, у исто време, и обавеза да се, кроз активности овог легата, стваралаштво Николе Коке Јанковића приближи широј публици и да постане део наше ексклузивне културне понуде.

Никола Кока Јанковић је један од најзначајнијих европских портретиста XX века. Две протекле деценије су довољна дистанца да се подвуче црта и о уметности портрета, у области скулптуре, изнесе овакав суд. Указујући студентима на одређене проблеме и на најбоља решења која говоре о специфичној скулпторској интелигенцији, уз Родена, Деспиау, Маринија и Ђакометија, да поменем само најпознатије, увек бих додавао и опус Николе Коке Јанковића, јер он тој групи знаменитих портретиста-вајара свакако и припада. Када учите, угледате се на најбоље, поготово данас, када је све тако лако доступно. Најбољи инспиришу. Када подучавате указујете на оне уметнике на чијим ћете радовима најлакше објаснити које су то вредности на којима инсистирате. Кокин опус је богат таквим примерима и ја их веома радо и често показујем студентима, покушавајући, узгред и да одговорим у чему се огледа изузетност његових скулптура? Покушаћу да кроз причу о Коки као педагогу, који ми је предавао и пресудно утицао на моју педагошку праксу, одговорим и на питање шта је то толико фасцинантно у његовим радовима? Заправо, вреднујући опус проф. Николе Коке Јанковића немогуће је одвојити његову професионалну каријеру од педагошке. Године проведене на академији, у улози професора, како је и сам истицао, утицале су и значиле му, у његовом професионалном бављењу скулптуром. Кле је својевремено признао, када је почео да ради у Вајмару, на Баухаус школи, да је тек тада, суочен са студентима и њиховим очекивањима, схватио колико не зна. Из свог педагошког угла закључио је, да би професор на конструктиван начин преносио своје знање, прво себи мора да разјасни ствари и да проблематику настанка неког уметничког дела демистификује до те мере да може да је учини разумљивом и доступном, младом, још невестом али амбициозном студенту. Сви су педагози свесни овог проблема и свако мора да пронађе свој одговор и начин, како неке на почетку каријере да приближи тако тајновиту област као што је уметност.

Кока је своју педагошку праксу свео на десетак *правила*, најчешће изговораних реченица приликом коректура студентских радова. Правила су под наводницима јер у уметности правила нема и предлажем да ову формулацију схватимо крајње условно.

Nikola Koka Janković – sculptor, professor and academician. There is more to it, equally important – Koka is a Kragujevac resident, another title he was bestowed with. Thanks to Koka's attachment to the city of his birth, it comes as no surprise that he left his ample opus, in the form of endowment, to Kragujevac. The Legate contains 1744 units. So many works have been taken from Koka's modest studio and moved here. This number tells us that Koka managed to adapt to the size of his studio and that smaller formats were too obvious a choice. Hence, there are so many portraits to be found in his oeuvre. To have such a rich collection is, above all, an exceptional honour, but at the same time, an obligation to make Nikola Koka Janković's work known to the general public, through the activities of this endowment, so that it may become part of our exclusive cultural offer.

Nikola Koka Janković is one of the most significant European portraitists of the 20th century. The past two decades provide enough distance to draw a line and to make a judgment concerning the genre of portraiture in the field of sculpture. In pointing out certain problems and the most adequate solutions to students, attesting to specific sculptural intelligence, I would always direct their attention not only to the oeuvre of Rodin, Despiau, Marini and Giacometti – to mention only the most famous – but also to the work of Nikola Koka Janković, because he certainly earned his place among this pleyade of famous portrait-sculptors. When you study, you follow the example of the best, especially nowadays, when everything is so easily accessible. The best inspire. When you are teaching, you are pointing to those artists whose works will most easily explain the values you insist on. Koka's oeuvre is abundant in such examples and I very often, with great pleasure, show them to students, trying, by the way, to provide an answer to what reflects the exceptionality of his sculptures? I will give my utmost to answer the question of what is so fascinating about his work through the story of Koka as an educator who taught me and crucially influenced my teaching practice? In fact, by evaluating the work of Professor Nikola Koka Janković, it is impossible to separate his professional career from teaching. The years he spent at the academy as a professor, as he himself pointed out, influenced and contributed to his professional engagement with sculpture. Klee once admitted that only then, when he started working at Weimar, at the Bauhaus School, faced with students and their expectations, did he realise how much he did not know. From his pedagogical standpoint, he concluded that for a professor to convey his knowledge in a constructive way, he must first clarify things to himself and demystify the problem of the creation of a work of art to the extent that he can make it understandable and accessible to a young, unskilled yet ambitious student. All educators are aware of this problem, and each of them has to find their own answers and a way in which to elucidate such a mysterious field as art to someone at the beginning of career.

Koka reduced his pedagogical practice to a dozen *rules*, most often in the form of uttered sentences when correcting student papers. The rules are given under quotation marks since there are no rules in art, and I suggest that we take this formulation very tentatively. These

Ова запажања су скулпторски занат сводила на фундаментално знање. Њихова економичност односила се, колико на скулпторску праксу, на којој све почива, толико и на специфичност и природу скулптуре као медија. Наводећи их, у форми подвучених цитата, покушао бих, кроз њихову призму, да сагледам зашто је Кока толико на њима инсистирао. Уверен сам да је у њима сконцентрисано оно највредније и да је Кока, понављајући те формулације, желео са нама да подели оно што се у оквиру скулпторског заната може научити и пренети као део нечијег, у овом случају, његовог искуства. Ова *правила* само помажу креативном духу да препозна одређене проблеме и да укаже на најбоља решења. Дакле, покушао бих да, реконструишући своја сећања на оно на шта нам је Кока указивао, обрнем редослед ствари и да се вратим на место где се догађала уметност, у Кокин атеље. Да видимо колико ова правила дугују Кокиној свакодневной пракси и да кроз њих завиримо у то: о чему је размишљао и на шта је обраћао пажњу, чиме је био преокупиран и како је долазио до решења, која је формула за трајање и константно напредовање и на све оне сумње и недоумице које прате свако стваралаштво. Можда и да

observations reduced the sculptural craft to fundamental knowledge. Their economy referred to both the sculptural practice on which everything rests, as well as the specificity and nature of sculpture as a medium. By citing them, in the form of underlined quotes, through a prism thereof, I tried to grasp why Koka insisted so much on them. I am convinced that the said observations contain what is essential, and that, by means of repeating them, Koka wanted to share with us what can be learned and transmitted within the sculptural craft as a part of one's, in this case, his experience. These *rules* only help the creative spirit to identify certain problems and to recognise the best solutions. To sum up, I would try, by reconstructing my memories of what Koka was referring to, to reverse the order of things and return to the spot where the artistic process was taking place, straight to Koka's studio. Let us see how much these rules owe to Koka's daily practice and let us observe through them: what he thought about and paid attention to, what was he preoccupied with and how he came to the solution, what is the formula for perseverance and constant climbing the professional ladder and all those doubts and dilemmas accompanying every creation. Maybe even to take a peek, to some

се у некој мери завири у оно што се одвија у монологу и најчешће ту и остане. Дакле, вратио бих се на порекло и извор ових савета, јер је оно што је говорио студентима у стројој мери важило и за њега. Ова *правила* на најбољи начин говоре о систему вредности на којем је инсистирао. Зато она, сигуран сам, имају толики значај и ауторитет критеријума на којем се заснива Кокина поетика. У њима је садржано све оно што је Кока као педагог желео да нам пренесе, односно, оно најискреније што је лично о скулптури мислио и желео да нам каже. Она су веран одраз његове поетике.

Кока је знао да постоји фундаментално знање. Сматрао је да се историјско трајање скулптуре, као специфичне дисциплине, може разумети само кроз разумевање онога што је ту дисциплину спајало вековима. Оно што се преносило и развијало као специфичност скулпторског језика. Као јединствена синтакса која је имала универзалну семантику. Кока је на скулптуру гледао као на заокружен и целовит језик. Скулптура је уметност простора, његова артикулација. Све оно што је у простору дато, припада и скулпторском искуству. Гледано са практичне стране, скулптуру дефинише само неколико изражајних средстава. Ова средства су вековима остала иста: волумен, маса, површина, текстура, ритам, контурни цртеж, светлост и сенка. Поставља се питање, како разумети природу тих средстава да бисмо разумели и њихове могућности и како да научимо да из њих извучемо максимум. У томе је суштина. Кока је то знао и стално нас враћао на почетну позицију.

extent, at what goes on in the monologue and usually stays therein. Therefore, I would go back to the origin and source of these guidelines, because what he used to say to students concerned him either, in a more strict sense. These rules best convey the value system he insisted on. That is why, I am pretty sure, they are of such importance and authority of all the criteria upon which Koka's poetics are based. They contain everything that Koka wanted to convey to us as an educator, that is, his most sincere thoughts on sculpture that he wanted to share with us. These observations are a faithful reflection of his poetics.

Koka believed in fundamentals. He believed that the historical persistence of sculpture, as a specific discipline, could only be understood through an understanding of what had brought the discipline together for centuries. Likewise, of what was transmitted and developed as the specificity of the sculptural language. Like a unique syntax containing universally applicable semantics. Koka perceived sculpture as a rounded and complete language. Sculpture is the art of space, its articulation. Everything that is given in the space likewise belongs to the sculptural experience. From a practical point of view, sculpture is defined by only a few means of expression. These means have remained unaltered for centuries: volume, mass, surface, texture, rhythm, contour drawing, light and shadow. The question arises, how to understand the nature of these assets in order to grasp their capabilities and how to learn to make the most thereof. Therein lays the essence. Koka knew this and constantly kept bringing us back to our starting position.

Обрати пажњу на унутрашњу конструкцију, често је био уводни коментар којим би нам се обратио. Зашто му је то толико било важно? Инсистирање на унутрашњој конструкцији сматрао је неопходним, првим и јединим условом сагледавања тродимензионалности фигуре и њеног карактера. Скулптура није оно што видите, већ оно што осећате, *гледајући кроз њу*. Шта је то иза и шта је испод, оно је на шта се прво мора усмерити наша пажња. Јер, ако ствари расту изнутра, сазревају, теже ка споља, онда мора постојати некаква логика која стоји иза тога. Искуство осећања унутрашње организације обавезује нас и да скулптуру градиммо на тим принципима како би она својом пуноћом и виталношћу имала исту снагу коју приписујемо свом органском свету. Комплетан опус Николе Коке Јанковића је илустрација колико је уметност скулптуре заправо отелотворење духа, духа утемељеног на телесним и чулним релацијама. Кокина лудидна перцепција тела показује да је искуство увек нужно утеловљено, телесно конституисано и да је уметност само инкарнација субјекта (креативног духа).

Pay attention to the internal construction, he would often point out in his introductory comments. Why was it of such importance to him? For him, insisting on the internal construction was a necessary, first and only condition for considering the three-dimensionality of the figure and its character. Sculpture is not what you see, but what you feel, looking *through it*. Our focus must firstly be directed to what is behind it and what is below. Because, if things are carefully conceived within mind, they mature, they tend to be executed; therefore, there must be some logic behind it. The experience of a sense of internal organisation obliges us to make sculptures on these very principles, so that they may have, by virtue of their fullness and vitality, the same strength we attribute to our organic world. The complete oeuvre of Nikola Koka Janković is an illustration of how the art of sculpture is actually the embodiment of a spirit, the spirit based on bodily and aesthetic relations. Koka's lucid perception of the body shows that experience is always necessarily embodied, bodily constituted, and that art is merely an incarnation of the subject (creative spirit).

Никола Кока Јанковић је један од најзначајнијих европских портретиста XX века. Требало би да се навикавамо на ову формулацију. Покушаћу и да је образложим. Оно што је демонстративно у Кокиним портретима је осећај њихове присутности и припадности овом свету. Свету који нам изгледа познато. Оно што им је Кока удахнуо је живот, обичан и неприметан, готово анониман. Али у исто време, у формалном смислу, виталан, дуговечан и утемељен. Кокини портрети не постављају охоло питање смисла живота, живота који је немогуће изневерити, јер његов посао није у нашој надлежности. Али, да ли је то тај живот који нас је дочекао и који ће нас испратити. Јер живот није само појам, идеја која га прати, категорија која је изван и изнад нас као вечност. Постоји и живот предодређен за нас смртне који га трошимо од данас до сутра. Кокини портрети припадају подједнако верно и једном и другом, и појмовном и појавном. Парадоксално, они управо својом смртношћу добијају на животности, јер својом убедљивошћу откривају колико, заправо, припадају и трагичној димензији живота. Кокини портрети обзнањују како је живот само непрестано губљење времена и како ће кад тад да ишчили, исцуре и нестане. Припадају простору у којем ће једнога дана само евидентирати да смо физички одсутни, јер живот, напосто, има више времена од сваког од нас. Попут Рембрантових аутопортрета, Кокини су смртност приграбили као највреднији садржај живота, као што су у исто време, захваљујући својим формалним вредностима, подједнако живи као и сам живот. Да ли се у овој деликатној равнотежи крије *задатак* сваког уметника, да кроз изражајност форме досегне истину коју сасвим разумно посвећујемо животу. Јер, чему служи

Nikola Koka Janković is one of the most significant European portraitists of the 20th century. We should get used to this formulation. I will try to explain it. What is characteristic of Koka's portraits is a sense of their presence and belonging to this world. To a world that seems familiar to us. Koka brought them to life, an ordinary one, an imperceptible, almost anonymous life. But at the same time, in a formal sense, it is vital, long-lasting and solidly-established. Koka's portraits do not raise the disdainful question of the meaning of life, a life that cannot be betrayed, because it is not in the sphere of our competence. But is it the life that has welcomed us and will accompany us. Life is not just a concept, an idea accompanying it, a category that is beyond and above us, as eternity. There is also a life destined for us mere mortals that we consumed day to day. Koka's portraits pertain, equally true, to both of these, to both conceptual and phenomenal. Paradoxically, through their mortality these portraits receive vitality, because, owing to their convincing execution, they actually belong to the tragic dimension of life. Koka's portraits reveal that life is just an incessant waste of time and that it will eventually fade out and disappear. These portraits belong to a space wherein one day they will only serve as a record of our physical absence, for life itself simply possesses more time than each of us. Like Rembrandt's self-portraits, Koka's portraits have captured mortality as the most valuable content of life, being, at the same time, thanks to their formal values, vital as the life itself. Is it possible that in this delicate balance lays the *task* of every artist, to achieve truth that we, quite reasonably, tend to dedicate to life through the expressiveness of form. Because what is the purpose of any art, if not the truth? The truth in the art of

било која уметност, ако не истини? Истина за уметност портрета је парадигма за истину у уметности уопште. Портрет је прича која је подједнако исповест, колико о портретисаном толико и о његовом градитељу. Портрет - скулптура је живи сведок свега оног што се између њих догодило, резултат трагања једног за оним другим. Сведок ствараоачеве емпатије и моћи да види другог и да пронађе праву форму за то. Портрет је доказ да су обе личности постојале. Снага израза којом нас Кокини портрети *гледају*, говоре колико су ове сеансе биле исцрпљујуће и креативне у исто време.

Као у филму *Рашомон*, у којем се истине преплићу и препиру око званичне верзије, коју актери *догађаја*, наоружани знатижељом и маштом, тумаче свако на свој начин, истина за којом трага портретиста, такође, зна да буде подједнако неухватљива и загонетна. Портретисање је такође догађај, перформативни чин *par excellence*. Нарочито моделовање нечијег портрета. И уметност портретисања такође покушава да одговори, као у поменутом филму, да ли је истина једна и недвосмислена или мноштвена и вишезначна. Куросава је намерно препустио да о догађају подједнако суде живи актери као и они који су причу *видели* у одсуству, у својој разбукталој фикцији. Међутим, за разлику од филма, у трагању за истином, у чину портретисања нема одсуства. Само суочавање *tête-à-tête*. И рекли бисмо да је у таквом поретку утолико лакше доћи до истине за којом уметник трага, јер је модел ту, пред вама. Али та присутност уме да заваља. Кокина свакодневна пракса говори другачије. Намерно користим термин **истина** јер га је Кока најчешће користио. **Тачност није истина**, потиче још од Матиса и Кока је то је често знао да каже, као што се никад није упуштао у детаљнију анализу шта под истином поразумева. Знао је колико је утврђивање истине у области уметности неизвесно и колико је важан и немерљив удео субјективног. Само у једном тренутку, у формалном смислу, може постојати само једна истина. Зато што сваки дан доноси нове околности. Уметник се мења, мења своје

portraiture is a paradigm for truth in art in general. Every portrait is both an account and confession concerning not only the person portrayed but its creator either. Portrait – sculpture is a living witness to everything that happened between them, the result of searching for each other. It is the witness of the creator's empathy and capability to see the other and find the right form for it. Portrait serves as evidence that both personalities existed. Owing to their power of expression, Koka's portraits are *looking* at us, telling us how exhausting and, at the same time, creative these sessions were.

As in the film *Rashomon*, in which truths are intertwined and in juxtaposition over the official version, which the actors of the event interpret each in their own way, armed with curiosity and imagination, the truth for which the portraitist seeks likewise tends to be equally elusive and enigmatic. Portraiture is also an event, a performative act *par excellence*. Especially when referring to creating one's portrait. As in the aforementioned film, the art of portraiture also tries to provide answer to whether the truth is one and unambiguous or multifaceted and ambiguous. Kurosawa deliberately opened space for the event to be as much judged by both the living actors as well as those who *witnessed* the storyline in absentia, in their flared fiction. However, unlike film, there is no absence when it comes to quest for truth in the act of portraiture. There is only confronting *tête-à-tête*. And we would say that in such an order it is all the easier to get to the truth the artist is looking for, given the model is there, in front of you. But that sort of *apresence* can be deceiving. Koka's daily practice says otherwise. I deliberately use the term **truth** because Koka himself most commonly referred to it. That **exactitude is not truth** has been known since Matisse and Koka would often repeat this phrase, although he never went into a more detailed analysis of what he meant by truth. He knew how uncertain truth is in the field of art and how important and immeasurable the proportion of the subjective was. At one point in time, in a formal sense, there can be but one truth. Every day brings new circumstances. The artist is changing, he is changing his mood, he is different, and the same goes for the model. Furthermore, the face of the model oscillates with each day, offering new and different truths. The model tricks, seduces and deceives the artist. Maybe unconsciously, but he cannot help it. However, the artist wants to reach a special kind of truth, the one he cares about the most, the one he has anticipated right from the beginning.

Faces have no clothes; they are bare, only consisting of shapes waiting to get dressed into shape. The form stands for their clothing, distinguishing them from others and revealing what they have inherited and how they use and consume their origins.

There are two very simple ways to avoid mimetic precision which can overburden a portrait in a trivial manner. Koka would most often comment on this: **The first way is similarity, the latter is character**. In addition, he likewise talked about these ways of overcoming these problems. Certainly, he did not offer a recipe but a possibility. One solution is to ignore the model while posing, while being so calm and approachable but somehow suspicious, offering us what we do not seek, thus misleading us. So it is better to watch him on breaks, when he steps out of his role, while having a conversation or being occupied with something else, while not thinking of himself as a model. If this *strategy* proves fruitless, there is something even simpler. Send the model home and sculpt by memory. Rely on what remains recorded in memory, recognisable as someone's *trademark*, as a result of the hierarchy of shapes and internal construction. Leaving burdensome details aside, it will be easier to focus on the essence, to look at the whole, because, as Koka used to say, **sculpture is a set of mutually conditioned parts**. Then, in peace, without models, focused on the whole, you make sculpture from the model, that is, you translate the forms into form and the sculptural values obtain their clarity. Thus one's individuality is reconciled with the laws of expressive means. Thus, the portrait is entered in the register of art history, which takes into account only those who continue the centuries-old tradition.

Art is a parallel reality. Koka knew that. It is a world in itself that

расположење, другачији је, модел такође. И лице модела сваког дана осцилира, нудећи му нове и другачије истине. Подваљује му, заводи га и обмањује. Можда несвесно, али то је јаче од њега. Међутим, уметник би да зграби ону једну, до које је њему стало, коју је наслупио још на почетку.

Лице нема одећу, голо је, то су само облици који чекају да се обуку у форму. Форма је њихова одеће која их дели од других и открива шта су наследили и како користе и троше своје порекло.

Постоје два веома једноставна начина да се избегне миметичка прецизност која зна да преоптерети портрет на један баналан начин. Кока је то најчешће коментарисао речима: **Једно је сличност, друго је карактер.** Узгред, говорио је и о начинима како он превазилази ове проблеме. Свакако, не као рецепт, већ као могућност. Једно од решења је да се модел игнорише док позира, док је тако миран и прилежан али некако сумњив, нуди нам оно што нам не треба, заводи нас на погрешну страну. Зато је боље посматрати га у *паузи*, када изађе из своје улоге, док разговара или док је заузет нечим другим, док не мисли о себи као о моделу. Ако ова *стратегија* не помогне, постоји нешто још једноставније. Пошаљете модела кући и радите по сећању. Ослоните се на оно што остаје забележено у памћењу, препознатљиво као нечији *заштитни знак*, као резултат хијерархије облика и унутрашње конструкције. Без оптерећујућих детаља лакше ћете се усредсредити на суштину, лакше сагледати целину, јер, како је Кока такође говорио, **скулптура је скуп узајамно условљених делова.** Тада, на миру, без модела, фокусиран на целину, од модела правите скулптуру, односно облике преводите у форму и скулпторске вредности добијају на јасноћи. Тако се нечија индивидуалност помири са законитостима изражајних средстава. Тако се портрет упише у регистар историје уметности која узима у обзир само оне који настављају вишевековну традицију.

Уметност је паралелна стварност. Кока је то знао. Свет за себе који има своја правила. Али свет који се угледа на овај који нам се чини познатим. Уметност би да га спозна и разуме. И да има ту снагу која нас фасцинира. Колико нас само доживљај те снаге чуди. И уметност би да има тај интензитет. Али су њена средства ограничена и подређена специфичном медију, засебном, софистицираном језику који се мора савладати. Креативна снага неког уметника почива на разумевању тог специфичног језика и владању њим. Да би доживљај поново био могућ, али да га овог пута производи снага уметничког надахнућа. То је затворен круг и могућ једино као производ целовитог језика. Кока је владао тим језиком, језиком паралелне стварности. Портрет Воје Чолановића на најбољи начин илуструје претходну тезу. У том портрету ништа није измишљено, али, такође, ништа није ни преписано. Само је преведено у специфични језик форме. На тако креативан начин да је паралелна стварност јача у свом доживљају, те је тако Воја Чолановић којег је Кока створио био више Воја Чолановић него сама стварност којој је реални Воја Чолановић припадао. Пластичким вредностима на овом портрету Кока је успео да споји наоко супростављене квалитете: меко и тврдо. Кока веома радо оперише овим вредностима. Њихово анатомско порекло имало је само конструктивну улогу. Често би указивао да сваки портрет мора да има дефинисано дно и поклопац, мислећи на браду, чело и лобању. Овакво чврсто *паковање* у портрету Воје Чолановића контролише и мимику лица које се благо смеши. У Кокиним портретима увек имате утисак јасноће од каквих је планова *састављен* портрет. У овом портрету Кока је имао донекле другачији план. Меканим *сфумато* угибањима подигао је ниво на коме улегнуте форме прелазе у испупчене. Овим је подједнаку важност указао светлости и сенци. Овакво пуњење и пражњење волумена створило је мелодичну динамику и извесну *течност* у читању као да је овај портрет сачињен само од самогласника. Пратећи унутрашњу конструкцију конвексне форме имају јасне доминантне планове што овом портрету даје посебну чврстину. Другим речима уметност оперише ликовним вредностима као

has its own rules. But it is likewise a world resembling the one which seems familiar to us. The purpose of art is to discern it and understand it. And to possess a kind of power which fascinates us. How much the mere experience of this power perplexes us. Art strives for that sort of intensity, too. However, its resources are limited and subordinated to a specific medium, a separate, sophisticated language that must be mastered. The creative force of an artist rests on understanding and mastering that very language. To make the experience possible again, but this time to be produced by the power of artistic inspiration. It is a closed circuit and is only possible as a product of

holistic language. Koka excelled in this language, the language of parallel reality. The portrait of Voja Čolanović clearly demonstrates the said statement. Regarding this portrait, nothing is invented nor transcribed either. Solely translated into the specific language of the form. This is achieved in such a creative manner that parallel reality proved to be stronger in its experience, hence Voja Čolanović sculpted by Koka Janković was more Voja Čolanović than the reality to which the real Voja Čolanović belonged. Through plastic means in this portrait, Koka succeeded in combining seemingly opposing qualities: soft and hard. Koka readily operated with these qualities. Their anatomical origin played but a constructive role. He would often point out that each portrait must have a defined bottom and a cover, referring to the chin, forehead and skull. Such solid *arrangement* in the portrait of Voja Čolanović also controls the facial expression of the softly smiling face. Koka's portraits always provide you with an insight into the plans the portrait *is made of*. With this particular portrait, Koka had a somewhat different of a plan. Owing to soft *sfumato* distortions, he raised the level at which the concave forms turned into the convex. By doing this he gave equal importance to both light and shade. This kind of filling and draining of the volume created a melodic dynamic and a certain fluency in *reading* as if this portrait was made up entirely of vowels. Following the internal construction, the convex forms acquire clear dominant plans, which provides this portrait a special solidity. In oth-

што су интензитет, виталност, ритам, равнотежа. Ове вредности почијају на креативној моћи једног уметника. Кокино проциљиво око, аналитички дар са којим је располагао, моћ да види, као и да осети и да произведе форму која све то садржи, све је то Кока знао и умео са својих десет прстију да уради. Од толиког моделовања јагодице на палцу и кажипрсту су му биле благо спљоштене као трубачима усне.

Сваки од Кокиних портрета је прича за себе. Наиме, иза сваког портрета постојала је његова верзија животне приче модела. Прожети емпатијом, која афирмише живот у његовом непатвореном стању, ови портрети - скулптуре решавали су исту загонетку. Шта је то у њима због чега изгледају, тако јединствено, упечатљиво и непоновљиво. Из свега, па и из прича о онима које је портретисао, Кока је извлачио суштину, одстранујући сувишно и непотребно. Заправо, у Кокиним опсервацијама о својим моделима, била је реч о односу према животу, о ставовима који подједнако припадају како животу тако и свету уметности. Колико год да нам се уметност чинила величанственом и софистицираном, на неки

ер words, art operates with artistic values such as intensity, vitality, rhythm and balance. These values rest on the creative power of an artist. Koka's discerning eye, the analytical gift he had at his disposal, the power to see as well as to feel and yield a form that contained all of these - Koka was able to realise this with his ten fingers. Due to so much sculpting, the tips of his thumb and forefinger became slightly flattened like a trumpeter's lips.

Each of Koka's portraits is a story in itself. Namely, behind each portrait there was his version of the model's life story. Imbued with empathy, which affirms life in its uncouth state, these portraits-sculptures provided answers to the same riddle. What is it about them that make them look so unique, striking and unrepeatable. From everything, even the stories of those he portrayed, Koka extracted the essence, removing all superfluous and unnecessary details. In fact, Koka's observations concerning his models actually referred to attitudes toward life, the attitudes equally belonging to both life and the art world. No matter how magnificent and sophisticated art may seem to us, it can be said that, in a way, the same intensity of wonder and

начин, исти интензитет зачудности и неухватљивости припада и самом животу. Кока у том погледу није правио разлику. Одатле потиче њихова упечатљивост, односно, невероватно мајсторство које стоји иза тога, јер Кокине *портрете*, сасвим извесно, можете срести на улици, пијаци или код мајстора. Једноставно, изгледају вам познато. Али оно што је најважније, што нас фасцинира, постигнуто је чистим скулпторским језиком, чистим изражајним средствима. У томе Кока није правио компромисе. Тим средствима успевао је да учини да форма поприми оно што је често називао виталношћу, једином. Управо говорећи о њима, као о људима које је познавао, пажљиво одабраним и одмереним речима, Кока је заправо говорио и о портрету као вајарској дисциплини која првенствено захтева усредсређење на оно што је важно. Једноставно, Кока је своје портрете правио без сувишних речи. Као Џојс своје јунаке, у уводним деловима прича из *Даблинаца*, сводио их је на оно по чему их ни са ким никад не бисмо могли заменити.

Ако постоји питање на које Кокини портрети увек покушавају да пронађу одговор онда је то: *Који је његов унутрашњи ослонац који га спасава од баналности?*

Кока није водио дневник. Радио је портрете целог живота и они су уместо њега водили. У њима се може прочитати како је

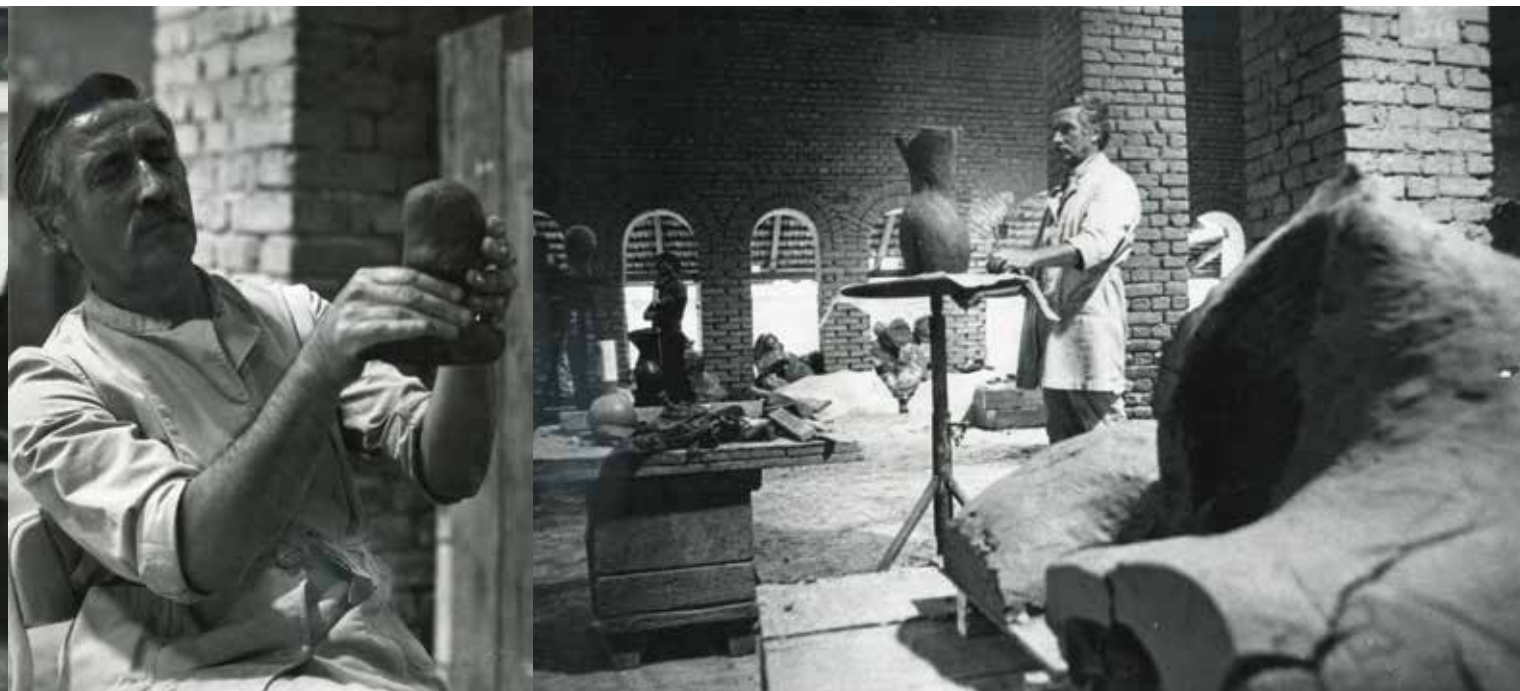
elusiveness belongs to life itself. Koka made no difference in this respect. That is where the impressionability of his portraits and incredible craftsmanship thereof come from, because you will most probably encounter Koka's *portraits* on the street, at the market or in the repair shop. They just look familiar to you. But most importantly, what manages to fascinate us, is achieved with pure sculptural language and pure means of expression. In that sense, Koka made no compromises. Owing to these means, he succeeded in making the form acquire what he often called vitality, or vigour. Speaking of them, as people he personally knew, with carefully chosen and measured words, Koka actually spoke of portraiture as a sculptural discipline that primarily required a focus on what was important. Put simply, Koka sculpted his portraits without superfluous words. Like Joyce, who in the introductory parts of his *Dubliners* reduced his protagonists to what we could never replace with anyone.

If there is a question that Koka's portraits are incessantly trying to find the answer to, then it is: *What is his internal anchor that saves him from banality?*

Koka did not keep a diary. He created portraits his entire life that kept diary records instead. From them, one can read how his aesthetics matured and evolved. This is best seen in portraits of the same person portrayed in different periods. Especially if they were created

сазревала и развијала се његова естетика. То се најбоље види у портретима исте личности портретисане у различитим периодима. Поготово ако су рађени у дужим временским размацама. Таква је судбина три портрета песника Лазе Костића. Када сам му својевремено скренуо пажњу на разлике између њих, мислећи на портрет Лазе Костића постављеног на Калемегдану и онај који сам виђао код њега у атељеу, излаганог на ретроспективи у САНУ и репродукованог у каталогу, Кока ме је подсетио да постоји још један у Српском народном позоришту у Новом Саду. Када ми је показао фотографију Лазиног портрета из Српског народног Позоришта схватио сам зашто се тај портрет води као студија за бисту Лазе Костића и у ком смеру се крећу Кокина истраживања из тог периода. Његова намера је била концептуалне природе. Више га је занимала професија, стање духа, пре него стање материје. Поменути портрет је заправо увод у оно што ће тек уследити. Овде у легату се налази, последњи, трећи у низу. Фотографија детаља овог портрета која обухвата делове носа, бркова, ока, образа и браде говори о томе до које мере су ови, једва препознатљиви, делови лица урађени растеређено од свих стандардних решења,

at longer intervals. Such is the fate of three portraits of the poet Laza Kostić. When I once drew his attention to the differences between them, referring to the bust of Laza Kostić mounted on Kalemegdan and the one I saw in his studio, exhibited at a retrospective exhibition at the Serbian Academy of Sciences and Arts and reproduced in the catalogue, Koka reminded me that there was another one in the Serbian National Theatre (Srpsko Narodno Pozorište) in Novi Sad. When he showed me a photograph of Laza's portrait from the Serbian National Theatre, I realised why the portrait had been considered a study for Laza Kostić's bust and in which direction Koka's research from that period was heading towards. His intention was of a conceptual nature. He was more interested in the profession, the state of mind, rather than the state of matter. The afore mentioned portrait is actually an introduction to what was yet to come. Here in the endowment one may see the last of the three portraits of Laza Kostić. The photograph depicting details of this portrait, showing parts of the nose, mustache, eye, cheek and chin, indicates the extent to which these barely recognisable parts of the face are relieved of all standard solutions, left to the expressive gesture to such a degree that we see these details as

препуштени експресивном гесту до те мере да ове детаље видимо као апстракцију. Овај портрет на најбољи начин показује колико једна идеја, да би се доследно спровела, утиче и на избор и на третман свих пластичких вредности. И то је очигледно био разлог што је и лице подједнако разбарушено као и коса. Преузевши ову разбарушеност као логику коју ће доследно спровести, како на лицу тако и на попрсју, Кока гради планове без јасних граница чинећи површину покретљивом и *брбљивом*. Оваква плутајућа површина више одговара живој песничкој речи. За разлику од првог, са нагласком на формалном карактеру (преко идеје о ослобађању), овај трећи портрет Лазе Костића више припада идеји о једном песнику. На овом портрету пластичке вредности се *римују* на другачији начин. Овај портрет би, и када не бисмо знали чији је, могао припадати само неком песнику. Толико је знања, искуства и мере уткано у овај портрет. Ту, тако спасоносну меру често је поредио са кулинарством. Говорио је: **Ако свега ставиш превише добићеш неки неукусни бућкуриш**. Портрети из осамдесетих, којима припада и портрет Лазе Костића указују на повећану толеранцију за *недовршеност*, јер се Кокина пажња преусмерила на психолошку димензију портрета. И то спада у занатску хијерархију. Осећај довршености је наприцкиозна категорија коју контролише интуиција.

abstraction. This portrait best illustrates how well an idea, in order to be implemented consistently, influences both the choice and the treatment of all plastic qualities. And that was obviously the reason why the face appears just as dishevelled as the hair. Taking this dishevelment as the logic to be consistently implemented on both the face and torso, Koka builds plans with no clear boundaries, making the surface moveable and *nimble*. Such a floating surface is more akin to a living poetic word. Unlike the first portrait, wherein the emphasis is on formal character (via the idea of liberation), the third portrait of Laza Kostić more embodies the idea of a poet. In this portrait, plastic values *rhyme* differently. This portrait, even if we did not know to whom it may concern, could only belong to a poet. So much knowledge, experience and measure are incorporated into this portrait. He often compared such a sanative measure to cooking. He used to say: **If you put too much of everything into a pot, you will get a rather tasteless goop**. The sculptures created during the 1980s, to which the portrait of Laza Kostić belongs, indicate an increased tolerance for *incompleteness*, as Koka's attention shifted to the psychological dimension of portraits. And that belongs to the craft hierarchy. The perception of completeness is a capricious category controlled by intuition.

Постоји само једна тема о којој у класи скоро никад није говорио. То је шкакљива тема укуса. Понекад би једини коментар неке изложбе коју је видео био: **Мањак укуса се не може надокнадити**. Осим неопходног талента, укус је оно што пресудно утиче на поетику неког уметника. Баш зато толико измиче било каквој квалификацији. Пуно тога се у уметности може постићи радом, истрајношћу и образовањем, али је укус пресудна мера ствари. Он одређује карактер делова и судбину целине. Погледајте Кокине плакете. Пластичка разноврсност и инвентивност графичких решења говоре о дизајнерском таленту и перфекцији у оквиру минијатурног простора онолико колико вам једна плакета дозвољава. Надам се да ће бити прилике да се једном изложе све Кокине плакете, медаље и рељефи. Бићемо изненађени обимом и квалитетом тог опуса који га такође сврстава у сам светки врх.

И на крају, када би осетио да студентима недостаје знатижеље, говорио је колико је самоиницијатива важна и да је погрешно ако се студенти у свом формирању превише ослањају на професора. Улогу професора стављао би на последње место. Истицао је да се највише може научити од колега у класи, као и да су дела из историје уметности такође важно наставно средство. Претпостављам да би веома радо цитирао Андре Малроа који је о међусобним утицајима уметника наводио овај пример: *Гениј пастира Ђота се остварио зато што је Ђото био надахнут посматрањем Чимабуове фреске, а не зато што је гледао овце на паши*. Затим би говорио да се и галерије и музеји морају редовно посећивати у чему је и сам био изузетно ревносан. Тек на крају, не толико из скромности, колико из разумевања како се споро долази до властите поетике, напоменуо би и улогу професора. Отуда не чуди што је тако радо, и не толико у шали, цитирао једног свог пријатеља. **Ко зна тај ради. Ко не зна тај учи друге.**

О тематској класификацији Кокиног опуса, овом приликом не бих говорио. То препуштам историчарима уметности. Моја пажња усмерена је на формалистичку страну његове поетике. Са формалистичке стране Кокин опус има препознатљиву, традиционалну развојну линију. Са опрезом и резервом могли бисмо, без јасно дефинисаних хронолошких граница, указати на неколико периода. Први, којем припадају радови под миметичким режимом уметности. Са жељом да се научено примени и да се покаже таленат и потенцијал којим се располаже. Затим аналитичко-синтетички период, који успоставља другачију вредносну хијерархију. И на крају, период у коме подједнако учествују и слобода и искуство, у коме се, условно речено, скулптура користи као истраживачко поље у којем се моделирација претвара у невероватно креативну игру и чисто задовољство. Међутим, морамо имати у виду да огромно искуство служи да се мука и проблеми у свакодневной пракси сакрију како би један рад имао, ту, тако тражену, заводљиву моћ, да све изгледа лако, као да га је направила једна чаролија којој се не може утврдити порекло. У портретима - рељефима насталим од танких лимених поклопаца готових јела све изгледа као забава и разбигра.

Нека овом поставком Легат Николе Коке Јанковића започне свој живот. Помозимо му, свако колико може, да буде што успешнији. Без икакве сумње, Кокини радови и његов опус то свакако заслужују.

There is only one topic he almost never talked about in class. It is a delicate subject of taste. Sometimes the only commentary on an exhibition he saw would be: **The lack of taste cannot be compensated**. Apart from the necessary talent, taste is what crucially influences the poetics of an artist. This is why it eludes every kind of qualification. A lot of things in art can be achieved through hard work, perseverance and education, but taste is a pivotal measure of things. It determines the character of the parts and the fate of the whole. Just look at Koka's plaques. The plastic variety and inventiveness of his graphic solutions speak of talent in the field of design and perfection within a miniature space one plaque allows. I hope there will once be an opportunity to exhibit all of Koka's plaques, medals and reliefs. We would be surprised at the volume and quality of that oeuvre, which classifies qualifies him at the very top worldwide.

Finally, when he felt that students lacked curiosity, Koka spoke of how important self-initiative was and that it was wrong if students excessively relied on the professor in their formation. He would put the role of professor in the last place. He emphasised that most can be learned from classmates, and that art historical examples are also an important teaching tool. I suppose that he would be quite inclined to quote André Malraux, who, concerning the interactions between artists, cited the following example: *The genius of Giotto the shepherd came true because Giotto was inspired by observing Chimabue's fresco, not by looking at the sheep in the pasture*. He would then say that galleries and museums ought to be visited regularly, himself being very utterly zealous in this regard. Only in the end, not so much out of modesty, but out of understanding how slowly one comes to his own poetics, would he also mention the role of the professor. Therefore, it comes as no surprise that he was so eager to quote one of his friends, not so much for the sake of a joke. **He who knows, works. He who does not know,**

teaches others.

On this occasion, I choose to remain silent on the thematic classification of Koka's oeuvre. I leave that to art historians. My attention has been focused on the formalistic side of his poetics. In terms of the formalistic side, Koka's oeuvre is distinguished by a distinctive, traditional development line. We could point out, with caution and reserve, several periods without clearly defined chronological boundaries. The first comprises works under the mimetic regime of art. It is characterised by a desire to apply what has been learned and to show the talent and potential. Then follows the analytic-synthetic period, which establishes a different value hierarchy. And last but not the least, a period in which freedom and experience equally participate, in which, tentatively, sculpture is used as a research field in which modelling turns into an incredibly creative gameplay and pure pleasure. However, it must be borne in mind that vast experience serves to hide the anguish and problems of daily practice in order for one work to contain, so highly sought, seductive power, which makes everything seems easy, as if it were tailored by magic of an unknown origin. In portraits-reliefs made of thin tin ready meal cans, everything looks like fun and entertainment.

May this display serve as the impetus to future activities of the Endowment of Nikola Koka Janković. Let us help it be as prosperous as it can be. Without a doubt, Koka's works and his oeuvre most certainly deserve that.

Др ум. Здравко Јоксимовић
Редовни професор ФЛУ у Београду

Zdravko Joksimović, Dr.A.
Full Professor of the Faculty of Fine Arts in Belgrade

Никола Кока Јанковић. Живети уметност.

Nikola Koka Janković. Living the Art

У савременом свету степен друштвеног прогреса мери се филозофским или културолошким категоријама. Процес регенерације хуманистичких идеала континуирано се одвија у наслеђу где је пресудан утицај културе сећања. Музеалије као сведочанства прошлости су наративи који детерминишу културни идентитет једног народа, цивилизацијске и културне вредности. Чињеница је да су музеји медијатори и промотери колективног искуства, да су комплементарни едукативном систему и у синергији са њим преносе културне кодове на ширу друштвену популацију.

Стална изложбена поставка

Народни музеј у Крагујевцу установа је културе која припада категорији комплексних музеја завичајног карактера, у чијем оквиру је формирана посебна целина Галерија легата Николе Коке Јанковића. Мисија баштинских установа попут ове је да прикупљају, проучавају, интерпретирају и презентују културно наслеђе, а тиме да афирмишу национални и индивидуални идентитет.

Реализацијом сталне изложбене поставке Галерије Николе Коке Јанковића као пројекта од националног значаја, подржаног од стране Министарства културе и информисања Републике Србије и Града Крагујевца, настојало се да се јасним и читљивим просторним решењима посетиоцу представе најрепрезентативнија дела фигуралне уметности реалистичког израза Николе Коке Јанковића, и у њему подстакне дубок доживљај истих.

Свесни чињенице да стална музејска експозиција представља најсложенији облик музејске презентације посебно се водило рачуна о њеној временској стабилности, неопходности обједињавања естетских, научних и педагошких начела. План је био да се доступност садржаја реализује посредством *отвореног система* развијеног у два нивоа: примарни са изложбеним простором и сталном поставком у њему, и секундарни који би требало да обухвати широк простор око Галерије испуњен разноврсним садржајима попут простора за комплементарне пројекте и анимирање посетиоца као што су: парк са уметничким скулптурама, радионице за децу, сувенирница, кафе и сл. У следећој фази рада отворен систем би требало да обезбеди међусекторску сарадњу са сродним областима образовања и туризма.

При реализацији сталне поставке Легата примењен је интердисциплинарни приступ. У пројектни тим укључени су реномирани стручњаци: уметници, кустоси, конзерватор, педагог, и дизајнер ентеријера. При избору експоната посебно се водило рачуна о

The degree of social progress in the contemporary world is measured by philosophical or cultural categories. The process of the regeneration of humanist ideals is continually taking place in cultural legacy where the influence of culture of remembrance is of crucial importance. Musealia as testimonies of the past represent narratives that determine cultural identity of a nation, as well as its civilisational and cultural values. It is apparent that museums are mediators and promoters of the collective experience, that they are complementary to the educational system and that, in synergy with the latter, they transmit cultural codes to the wider social population.

Permanent Exhibition Display

The National Museum in Kragujevac is a cultural institution belonging to the category of complex museums of local character, within which the Gallery of the Endowment of Nikola Koka Janković was formed as a special organisational unit. The mission of heritage institutions such as this one is to collect, study, interpret and present cultural heritage, thereby affirming both the national and individual identity.

The establishing of the permanent exhibition of the Nikola Koka Janković Gallery – a project of national importance, supported by the Ministry of Culture and Information of the Republic of Serbia and the City of Kragujevac – has been aimed at using distinct, legible spatial solutions so as to present a visitor with the most representative works of Nikola Koka Janković's figural art of realistic expression, and encouraging him to thoroughly experience these works.

Realising that the permanent museum exhibition is the most complex form of museum presentation, particular attention was paid to its temporal stability and the necessity of unifying aesthetic, scientific and pedagogical principles. The plan included making the content available through an *open system* organised in two levels: the primary one encompassing exhibition room and a permanent display in it, and a secondary one that would include a wide space around the Gallery filled with diverse content such as spaces for complementary projects and animation of visitors such as: a park with art sculptures, workshops for children, a souvenir shop, café, etc. In the next phase of operation, an open system should ensure intersectoral collaboration with related fields of education and tourism.

An interdisciplinary approach was applied in the realisation of the permanent exhibition of the Endowment. The project team gathered renowned experts: artists, curators, conservator, educator and an interior designer. When choosing exhibits, due consideration was given

стабилности материјала и тематском досегу, затим о трајности саме поставке, њеној структуралности и доступности њених порука. Изложени експонати представљају окосницу збирке скулптура Легата коју је, поред збирке цртежа, академик Јанковић завештао свом родном граду Крагујевцу. Приоритет је било формирање музејске експозиције која би пружила свеобухватни пресек уметничког рада академика Јанковића, као и читљивост вишезначних порука на више нивоа различитих тематских целина попут *Ратника и Мајки*. Базирана на замисли да она буде интригантна, да удовољи естетским и едукативним критеријумима при изради концепта изложбе приоритет је дат *теми над временом*, тј. тематском над хронолошким. Примењен је тематски приступ који уметничка дела ставља у сасвим одређене контексте, наводећи посматрача на размишљање и вишеслојно *читање* контекста у коме су настала.

У основи је намера да се посматрач подстакне на интроспекцију и размишљање, да се заинтригира вишезначношћу прича и наведе да се њој изнова враћа. Тематске целине обухватају групе скулптура попут портрета, јавних споменика, ратника, мајки, фигурина, рељефа и ситне пластике. Посебан сегмент поставке представља вајарски атеље са оригиналним мобилијаром, књигама и вајарским алатом из Јанковићевог атељеа. Изложба *Никола Кока Јанковић: Живети уметност* представља вид ретроспективне изложбе са посебно израженим естетским карактером употпуњеним евокативним и дидактичким елементима у циљу сагледавања времена у коме је аутор живео и стварао.

С друге стране, савремена музеологија редефинише улогу музеја претварајући их у динамичне и активне установе. Реконтекстуализација и деконтекстуализација у смислу проширења поља деловања музеја и нових видова комуникације са посетиоцима стварају од њих технолошке репозиторијуме јавне меморије. С тим у складу, одлучено је да се уз подршку Универзитета у Крагујевцу, стална поставка Легата употпуни *проширеном реалношћу*, једним новим музејским контекстом са својим транспросторним и трансвременским одредницама. Пажња је усмерена на музеалијама које носе са собом одређено значење, и на посетиоцу који их перципира и ставља у сопствене контексте. Идеја и концепција сталне поставке у основи омогућавају посетиоцу да добије више информација преко апликације за таблете и мобилне телефоне проширујући њихова сазнања о лику, уметности као и у делу Коке Јанковића. Кључни задатак био је створити линеарни наративи који ће спојити артефакте са текстом у циљу преношења идеја и остварења едукативних циљева.

Уметност је кретање

У оквиру монографске изложбе представљена су најрепрезентативнија дела из збирке која броји 1744 артефаката. Направљен је свеобухватни пресек вајарског опуса академика Николе Коке Јанковића *једног од најзначајнијих и најуспешнијих српских скулптора*¹ друге половине 20. века. Чињеница је да су уметници, а посебно скулптори, активни чиниоци друштва и епохе у којој стварају и њихово стваралаштво се никако не може посматрати изван или изнад ње. Јанковић је био свестан да скулптура сваког трену другачије живи у простору, времену и нашем духу. Сматрао је да је живот кретање и да ту тачност дели

to the stability of the material and the thematic scope, as well as the permanence of the exhibition itself, its structure and the accessibility of its messages. The exhibits on display represent the backbone of the Endowment's collection of sculptures that the academician Janković bequeathed to his home city of Kragujevac, along with the collection of drawings. Priority was given to the formation of a museum exposition which would provide a comprehensive section of the artistic work of the academician Janković, as well as the readability of multifaceted messages on multiple levels of various thematic units such as *Warriors and Mothers*. Envisioned to intrigue and meet the aesthetic and educational criteria, priority in designing the concept of the exhibition has been given to the *topic over time*, i.e. thematic over chronological. The applied thematic approach puts the artworks in quite specific contexts, making the viewer ponder on them and *discern* multi-layered context in which they were created. The basic intention is to

encourage the observer to engage in introspection and to make him be intrigued by the ambiguity of the stories so that he may return to it over and over again. The thematic units include groups of sculptures such as portraits, public monuments, warriors, mothers, figurines, reliefs and minor sculpted objects. A separate segment of the exhibition is dedicated to the artist's studio with original furniture, books and sculpting tools from Janković's studio. The exhibition *Nikola Koka Janković: Life in Art* is a form of retrospective exhibition with a distinct aesthetic character, supplemented by evocative and didactic elements in order to understand the period in which the author lived and created.

to understand the period in which the author lived and created.

On the other hand, the contemporary museology is redefining the role of museums by turning them into dynamic and active institutions. The recontextualisation and decontextualisation, in terms of expanding the scope of museums and new means of communication with the visitors, transform them into technological repositories of public memory. Accordingly, it was decided, with the support of the University of Kragujevac, that the permanent exhibition of the Endowment should be complemented by *augmented* reality, a new museum context with its trans-spatial and trans-temporal determinants. Attention is directed to artefacts carrying a certain meaning, and to the visitor who perceives and places them into his own contexts. The idea and concept of the permanent display basically allow the visitor to obtain further information via tablet and mobile phone application, thus expanding their knowledge of the personality, art as well as the work of Koka Janković. A key task was to create linear narratives that would combine artefacts with text in order to convey ideas and achieve educational goals.

Art is motion

The most representative works, out of the collection comprised of 1744 artefacts, are being presented within this monographic exhibition. It offers a comprehensive cross-section of the sculptural oeuvre of the academician Nikola Koka Janković, one of the *most significant and successful Serbian sculptors*¹ of the latter half of the 20th century. The fact is that artists, especially sculptors, are active agents of the society and epoch in which they create, and their creation cannot be viewed outside or above it. Janković was aware that, at any time, sculpture perseveres differently in space, time and in our spirit.

¹Мића Поповић, *Српски скулптор Никола Кока Јанковић, Никола Јанковић* [Serbian Sculptor Nikola Koka Janković, Nikola Janković] Јанковић, Македонска академија на науките и уметностите, Српска академија науке и уметности, Скопје, Београд, 2003-2004, стр.35.

¹Мића Поповић, *Српски скулптор Никола Кока Јанковић, Никола Јанковић* [Serbian Sculptor Nikola Koka Janković, Nikola Janković] Јанковић [Serbian Sculptor Nikola Koka Janković], Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Srpska akademija nauka i umetnosti, Skopje, Beograd, 2003-2004, p.35.

са уметношћу.² Био је мишљења да његова уметност припада једном другом *аналогном времену*, наспрот нашем френетичном дигиталном добу.

Вајар Никола Кока Јанковић један је од најзначајнијих представника реалистичког приступа југословенске скулптуре после 1950. године. Током седам деценија дуге уметничке каријере аутор је формирао сопствену скулпторску лексику базирану на тековинама западноевропске уметности у чијем духу је оставио велики број антологијских дела. Фигурација је оно што га је потпуно заокупљало. Најчешће је радио у бронзи и теракоти. Његове скулптуре одишу унутрашњим миром, било да је реч о интимистичким портретима, или пак монументалним споменичким целинама. Печат његовом опусу посебно су дали портрети, као и његова остварења јавних споменика.

Професионални живот Јанковића одвијао се у два смера. Поред вајарске он је остварио веома успешну педагошку каријеру. Наставник на предмету обрада гипса на Академији ликовних уметности у Београду постао је 1955. године, а 1958. године и асистент на предмету вајање, док је повремено предавао и цртање – *вечерњи акт*. За доцента на предмету вајање и цртање изабран је 1959. године, а за ванредног професора на истом предмету 1970. године. За редовног професора Факултета ликовних уметности у Београду изабран је 1978. године. Својим студентима говорио је: *Онај који се ту нашао да би живео за уметност и живео од уметности уписао је најтежи факултет.*³ Код њих је тежио да развије визуелну осетљивост и вештину репродуковања властитих идеја, а не стварности. Инсистирао је на складу садржаја и израза, очувању јединства средишта форме као израза унутрашње конструкције, а посебно на осећању мере.

Јанковићева прва интересовања за уметност датирају још из 1938. године, када је као дванаестогодишњак посетио крагујевачку изложбу Друштва српских уметника *Лада*, чији ће члан постати 1961. године, а две и по деценије касније и његов председник. Као ђак *Прве мушке гимназије* самоиницијативно је одлазио у Другу гимназију на часове цртања код професора Љубомира Анђелковића и Свете Младеновића – Бата Флаје. На његово коначно одлучење за вајарство утицале су скулптуре Ивана Мештровића, као и *Споменик палим Шумадинцима* Антуна Августинчића у Крагујевцу. Још као гимназијалац превео је Роде-нов *Тестамент*, а у библиотеци преписивао чланак Сретена Стојановића *Шта је скулптура*. На његово формирање као вајара утицали су у великој мери свакако његови професори на београдској Академији Лојзе Долинар и Сретен Стојановић.

Тематика у стваралачком опусу Николе Јанковића

У души перфекциониста, по сопственом признању *себе као вајара изградио је рушењем*⁴. Почео је да црта најпре госте у кафани свога оца, док је први вајарски рад Јанковића настао у ратном периоду 1943. године. То је био портрет друга из школске клупе Димитрија Огњановића. Академију ликовних уметности у

He considered life to be a movement and that the same can be said of art². He was of the opinion that his art belongs to *another another time, an alogue one*, in contrast to our frenetic digital age.

Sculptor Nikola Koka Janković is one of the most significant representatives of the post-1950s realistic approach within Yugoslav sculpture. During the seven decades-long artistic career, he created his own sculptural lexicon based on the achievements of Western European art that influenced a large number of his anthological works. Figuration completely occupied him. Most often he worked in bronze and terracotta. His sculptures exude an inner peace, be it intimate portraits or monumental units. Particularly noteworthy part of his oeuvre are portraits, as well as public monuments.

Janković's professional life took two directions. In addition to sculpting, he had a rather successful teaching career. He taught plaster casting at the Academy of Fine Arts in Belgrade in 1955, and in 1958 became a teaching assistant for the subject Sculpting, while occasionally teaching Drawing – *Evening Nude*. In 1959, he was elected Assistant Professor for the subject Sculpting and Drawing, and Associate Professor in the same subject in 1970. He was elected full professor at the Faculty of Fine Arts in Belgrade in 1978. He used to tell his students: *He who enrolled here to live for the arts and to earn his bread from the arts, enrolled in the most difficult faculty.*³ He sought to develop visual sensitivity in them, as well as the ability of reproducing their own ideas, not reality. He insisted on the harmony of content and expression, the preservation of the unity of the nucleus of form as an expression of internal construction, and especially on the sense of measure.

Janković's first interest in art dates back to 1938, when, as a 12-year-old boy, he visited the Kragujevac exhibition of the Lada Association of Serbian Artists, which he would become a member of in 1961, and two and a half decades later its president. As a student of the First Male Gymnasium he went to the Second Kragujevac Gymnasium of his own accord so that he could attend drawing classes conducted by Professor Ljubomir Anđelković and Sveta Mladenović – Bata Flaja. His final commitment to sculpture was influenced by the sculptures of Ivan Meštrović, as well as the *Monument to the Fallen of the Šumadija Region in Kragujevac*, authored by Antun Avgustinčić. As a high school student, he translated Rodin's *Testament*, and copied Sreten Stojanović's article *What is sculpture* in the library. His formation as a sculptor was largely influenced by his professors at the Belgrade Academy, Lojze Dolinar and Sreten Stojanović.

Motifs in Nikola Janković's creative oeuvre

With the soul of a perfectionist, by his own admission, *he built himself a sculptor through destruction*.⁴ He first began to draw guests in his father's café, whereas Janković's first sculptural work was created in wartime, in 1943. It was a portrait of his classmate Dimitrije Ognjanović. In 1946, he enrolled in the Academy of Fine Arts in Belgrade, and as early as the following year he was awarded at the Fifth ULUS Exhibition for what is now already an anthological portrait of

²Интервју Николе Јанковића, Ликовна колонија РТС-а, РТС – ТВБ, 2016.

³Здравко Јоксимовић, Разговор с Николом – Коком Јанковићем, Никола Кока Јанковић: скулптуре и цртежи, Српска академија наука и уметности, 2010, стр. 43.

⁴Исто, стр. 44.

²Interview with Nikola Janković, Likovna kolonija RTS-a [Art Colony of the Serbian Broadcasting Corporation], RTS – TVB, 2016.

³Zdravko Joksimović, Razgovor s Nikolom – Kokom Jankovićem, Nikola Koka Janković: skulpture i crteži [A Conversation with Nikola – Koka Janković, Nikola Koka Janković: Sculptures and Drawings], Srpska akademija nauka i umetnosti, 2010, p. 43.

⁴Ibid, p. 44.

Београду уписао је 1946. године, да би већ наредне године на Петој изложби УЛУС-а добио награду за сада већ антологијски портрет Оље Ивањици. Фокус аутора био је да пренесе израз и постигне ритмовање маса. Његови портрети крећу се у широком спектру од лирске или драматичне структуре, од сензуалних портрета до десензибилованих и геометризованих плоха, од превише углачаних до експресивних површина, све у циљу приказивања емотивних стања његових модела. Софистициран и тајновит унутрашњи живот модела пренет је моделовањем главе, а посебно лица и очију. Неки од најсугестивнијих портрета посебно личности из јавног живота, уметника и политичара, изведени су према фотографијама.

Јанковићев таленат, смисао за моделовање, добро познавање анатомије, осећај за тактилне вредности материје посебно су дошли до изражаја на његовим јавним споменицима који се убрајају у нека од његових најуспелијих остварења. Тежио је да на својим делима, пре свега, очува средиште форме. Спој рационалног и експресивног фигуре благо наглашених покрета одишу унутрашњим миром, сугестивношћу и монументалношћу. Потпуно је био усредсређен на решавање конструктивних и структуралних проблема, на волумен, успостављање равнотеже маса, ритмичност конвексних и конкавних површина, али и на игру светлости и сенке. Споменик Борису Кидричу, постављен 1963. у улици Кнеза Милоша у Београду, а 1997. премештен у Парк скулптура Музеја савремене уметности у Београду, оцењен је као један од најуспелијих споменика где је Јанковић *досегао*

Olja Ivanjicki. The author's focus was to convey the expression and achieve the rhythm of the mass. His portraits widely range from lyrical or dramatic structure, from sensual portraits to desensitised and geometric surfaces, from too polished to expressive surfaces, all in order to show the emotional states of his models. The sophisticated and mysterious inner life of the model is conveyed by modelling the head, especially the face and eyes. Some of the most suggestive portraits – public figures, artists and politicians in particular – are sculpted on the basis of photographs.

Janković's talent, his sense of sculpting, understanding of anatomy and sense of tactile qualities of material came to the fore in his public monuments, which are among some of his most successful works. In his works he sought to preserve the nucleus of form. As a combination of the rational and expressive, his figures of slightly accentuated movements exude inner peace, suggestiveness and monumentality. He was entirely focused on solving constructive and structural problems, on volume, restoring mass balance, rhythmicity of convex and concave surfaces, but also on the play of light and shade. The monument to Boris Kidrič, installed in 1963 in Kneza Miloša Street in Belgrade, and moved to the Sculpture Park of the Museum of Contemporary Art in Belgrade in 1997, has been rated as one of the most successful monuments in which Janković *reached the highest level of monumental sculpture not only in Serbia but also at the European level*.⁵ He placed his sculptures in urban landscapes respecting their internal, external and ambient spaces. Notable among the most significant monumental solutions are: The relief on the Monument to the Kosmaj Partisan Squad authored by Vojin Stojić (1971), Monument to Aleksa Šantić in Mostar (1975), Monument to Nikola Tesla in front of the Elektroistok Plant in Kruševac (1975), the statue of Prince Miloš Obrenović based on the motifs of the destroyed sculpture by Simeon Roksandić which once occupied the hall of the First Kragujevac Gymnasium (1983), the Monument to Fallen Patriots on Terazije (1983), Monument to Joakim Vujić in front of the Knjaževsko-srpski Teatar in Kragujevac (1985), Monument to Dositej Obradović for the Universities of Novi Sad (1990) and Priština (unveiled in 1990, toppled in 1999), Monument to Voivode Radomir Putnik in Kragujevac (1991). Monument to Nikola Tesla in Belgrade (2016). The author always stood up in defense of the character and work of those whom he portrayed.

Not only did Janković witness the tragedy which struck Kragujevac in the October of 1941, but he himself escaped execution by mere chance. The shooting of Kragujevac citizens by the Wehrmacht troops left a deep mark on him and was one of the lasting inspirations in his creative oeuvre. Deeply moved by the event, especially the fate of his aunt whose son was shot in the October raid, he was able to accomplish one of his most significant works, the relief *Mothers* on the ceremonial portal of the 21st October Memorial Museum in Kragujevac, created in 1975/6, as well as the sculpture *Mother*, created a decade and a half later. With his subdued compositional solution, through women's pain, primarily mothers, the artist succeeded in metaphorically presenting the terrible fate that befell his home city.

In his creative work, Janković often returned to certain topics, such as *Warriors*, perhaps one of his most recognisable works, at least according to some critics. He found the motif for this cycle, on which he worked for more than three decades, in the Serbian medieval tradition. He first encountered the representations of holy warriors in the frescoes of churches in Kosovo and Metohija during his studies at the Academy. These were small black and white reproductions in the journal *Raška Smotra Umetnosti* that did not leave a special impression on him. However, his fascination with the frescoes of the holy warriors began on a study tour of 1957, when the first drawings inspired by these motifs were created. The cycle *Warriors* was created

⁵Mića Popović, Srpski skulptor Nikola Koka Janković, Nikola Janković Janković [Serbian Sculptor Nikola Koka Janković], Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Srpska akademija nauka i umetnosti, Skopje, Beograd, 2003–2004, p. 41.

највиши ниво споменичке скулптуре не само у нашој земљи него и у европским размерама⁵. Своје скулптуре постављао је у урбане пејзаже поштујући њихов унутрашњи, спољашњи и амбијентални простор. Нека од најзначајнијих споменичких решења су: Рељеф на споменику Космајском партизанском одреду аутора Војина Стојића (1971), Споменик Алекси Шантићу у Мостару (1975), Споменик Николи Тесли испред *Електроистока* у Крушевцу (1975), статуа Кнеза Милоша Обреновића по мотивима уништене скулптуре Симеона Роксандића у сали *Прве крагујевачке гимназије* (1983), Споменик палим родољубима на Теразијама (1983), Споменик Јоакиму Вујићу испред Књажевско-српског театра у Крагујевцу (1985), Споменик Доситеју Обрадовићу за Универзитете у Новом Саду (1990) и Приштини (подигнут 1990, срушен 1999), Споменик Војводи Радомиру Путнику у Крагујевцу (1991). Споменик Николи Тесли у Београду (2016). Аутор је увек је стајао у одбрану лика и дела портретисаног.

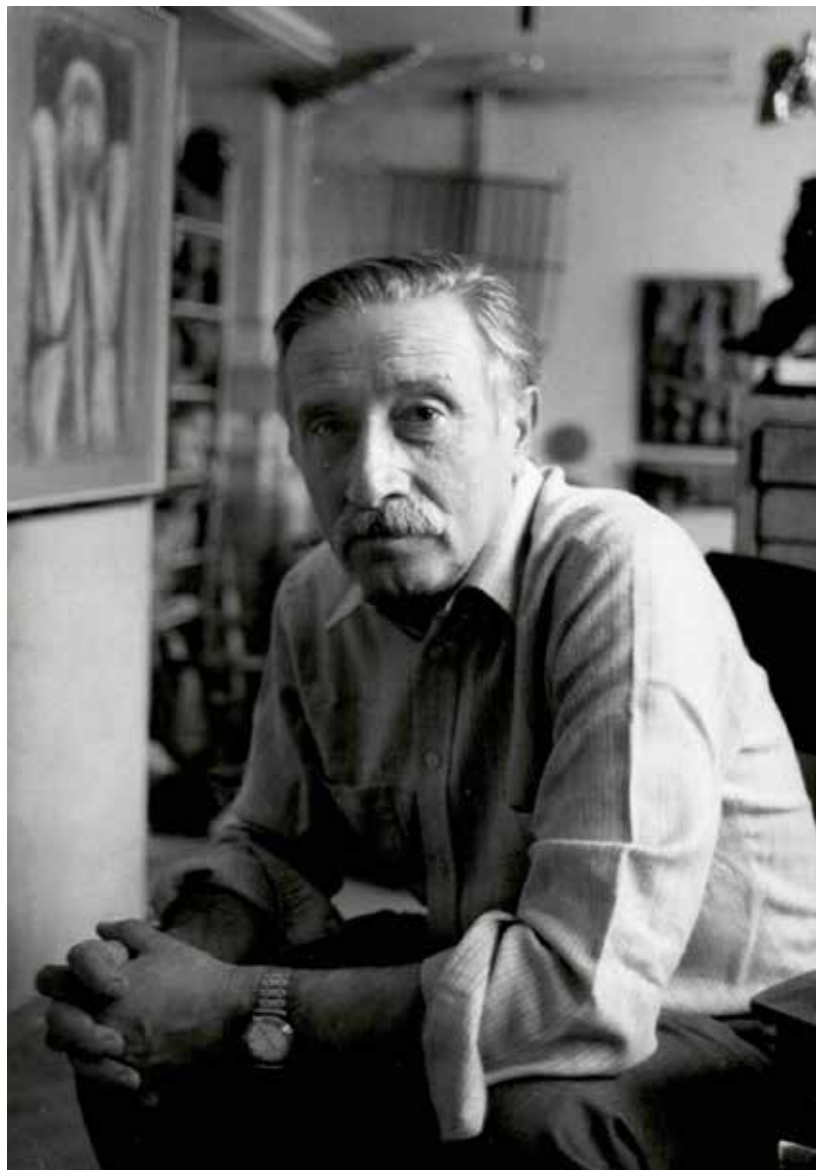
Никола Јанковић не само да је био сведок трагедије која је задесила Крагујевац октобра 1941. године, већ је пуком срећом и сам избегао погубљење. Стрељање грађана од стране трупа Вермахта оставило је дубок траг и било једна од трајних инспирација у његовом стваралачком опусу. Дубоко ганут догађајем, посебно судбином своје тетке чији је син стрељан у октобарској рацији, успео је да оствари једно од својих најзначајнијих дела рељеф *Мајке* на свечаном порталу Музеја 21. октобар из 1975/6. године, као и скулптуру *Мајка* насталу деценију и по касније. Сведеним композиционим решењем уметник је успео да кроз бол жена, пре свега мајки, симболично представи страхан усуд који је задесио његов родни град.

У свом стваралачком раду Јанковић неретко се враћао одређеним темама попут *Ратника*, по којима је према неким критичарима можда и најпрепознатљивији. За циклус којим се бавио више од три деценије мотив је пронашао у српској средњовековној традицији. Са представама светих ратника на фрескама црква на Косову и Метохији први пут се сусрео током студија на Академији. То су биле мале црно-беле репродукције у часопису *Рашка смотра уметности* које нису оставиле посебан утисак на њега. Међутим, његова фасцинација фрескама светих ратника отпочиње на студијском путовању 1957. године, када и настају први сведени цртежи по овим мотивима. Циклус *Ратници* настао је у периоду од 1960. до 1997. године, којим се поред рељефа и Споменика на Теразијама највише приближио граници модерне скулптуре. Према неким критичарима у овом *најинтимнијем и најсензибилнијем*⁶ делу свог опуса, он је највише експериментисао са променама концепта, експресионизмом форме, редукцијом облика и раздвајањем маса.

Типолошка анализа опуса показује уметничково интересовање за портрете, фигуре, јавне споменике, рељефе и ситну пластику. Подједнако добар био је и у изражавању свог цртачког импулса. Аналитички приступ скулптури огледао се у бројним студијама, цртежима и скицама које су претходиле коначној реализацији дела. Контемплација и доживљај облика најпре су били исказивани кроз цртеже изведене разнородним средствима: пером, оловком, угљеном и четком. Цртачки дар Коке Јанковића посебно је дошао до израза на плакетама и медаљама. Његову пластику карактеришу суздржаност у покрету и експресији, беспрекорност у анализи и стилизовању облика, као и прецизна карактеризација ликовна. Вајарево схватање покрета превазилазило је његову пуку демонстрацију јер је за њега гест био одраз унутрашњег, духовног покрета, који је у крајњој линији налазио израз у форми. Полазио је од појавног и зналачки правио синтезу индивидуалног и универзалног, са посебним освртом на судбину портретисаног.

during the period from 1960 to 1997, and, apart from the relief and Monument on Terazije, it was the work with which he drew closest to the border of modern sculpture. According to some critics, in this *most intimate and sensitive part*⁶ of his oeuvre, he experimented most with changes of concept, expressionism of form, reduction of shapes and separation of masses.

The typological analysis of the oeuvre shows the artist's interest in portraits, figures, public monuments, reliefs and minor sculpted objects. He was equally proficient in expressing his drawing impulse. The analytical approach to sculpture was reflected in the numerous studies, drawings and sketches that preceded the final realisation of the work. The contemplation and experience of form were first expressed

through drawings made by various means: pen, pencil, charcoal and brush. Koka Janković's drawing gift was particularly prominent in plaques and medals. His plasticity is characterised by restraint in movement and expression, flawlessness in the analysis and styling of forms, as well as the precise designation of characters. The sculptor's understanding of the movement went beyond his mere demonstration because for him the gesture was a reflection of an internal, spiritual movement that ultimately found its expression in form. He started from the phenomenal and expertly made the synthesis of the individual and the universal, with special reference to the fate of the portrayed.

The fine lines between the traditional and the modern in Janković's works are subtly woven and not always noticeable at first glance. Closest to his artistic sensibilities is neo-traditionalism, in the sense that he constantly sought to breathe in the spirit of something new into the traditional values. He wanted to find a measure in both formal

⁵Мића Поповић, Српски скулптор Никола Кока Јанковић, Никола Јанковић Јанковић, Македонска академија на науките и уметностите, Српска академија науке и уметности, Скопје, Београд, 2003-2004, стр. 41.

Танке линије између традиционалног и модерног у Јанковићевим делима суптилно су исткане и нису увек уочљиве на први поглед. Најближи његовом уметничком сензибилитету био је неотрадиционализам, у смислу да је константно тежио да традиционалним вредностима удахне дух нечега новог. Тежио је проналажењу мере како у формалном тако и експресивном погледу. Аутор није остао имун ни на савремене тенденције у свету скулптуре, тако да је временом дошло до извесних промена у његовом уметничком проседеу у смислу омекшавања и свођења форме, разуђености елемената, већој експресивности и слободи у коришћењу материјала.

Стваралаштво Николе Кокe Јанковића, које је својевремено Ђорђе Поповић окарактерисао као *највећу могућност*⁷ наше савремене скулптуре, извирало је из стварности и у њу се враћало. Према сопственом признању Јанковић је уметност *тражио у нашем времену, у времену и простору драматично нарушеног јединства, у којима се баш захваљујући тој чињеници, и ми као људи развијамо у јединствене и непоновљиве појаве*⁸. Будући да уметничка имагинација настаје између реалности и емоција, аутор је рефлектовао импулсе из реалног света сублимирајући тековине националног културног идентитета и колективног сећања, досегнувши у свом уметничком опусу сопствени, аутентични израз.

Катарина Бабић

Виши кустос – историчар уметности

⁷Стојан Ћелић, *Судбина скулптуре*, Ибис, Београд, 1994, стр. 138.

⁸Здравко Јоксимовић, *Разговор с Николом – Коком Јанковићем, Никола Кокa Јанковић: скулптуре и цртежи*, Српска академија наука и уметности, 2010, стр. 45

and expressive terms. The author did not remain immune to contemporary tendencies in the world of sculpture, so over time there were certain changes in his artistic methodology in terms of softening and reducing the form, divergence of elements, greater expressiveness and freedom in the use of materials.

The work of Nikola Koka Janković, that was once described by Đorđe Popović as the *greatest possibility*⁷ of our contemporary sculpture, stems from reality and returns to it. By his own admission, Janković *sought art in our own time, in a time and space of a dramatically disturbed unity, in which precisely due to this fact we as humans develop into unique and inimitable phenomena*.⁸ Bearing in mind that the artistic imagination arises between reality and emotions, the author reflected real-world impulses by sublimating the achievements of national cultural identity and collective memory, achieving original authentic expression in his artistic oeuvre.

Katarina Babić

Senior curator – art historian

⁷Stojan Ćelić, *Sudbina sculpture* [The Fate of Sculpture], Ibis, Beograd, 1994, p. 138.

⁸Zdravko Joksimović, *Razgovor s Nikolom – Kokom Jankovićem, Nikola Koka Janković: sculpture i crteži* [A Conversation with Nikola Koka Janković, Nikola Koka Janković: Sculptures and Drawings], Srpska akademija nauka i umetnosti, 2010, p. 45.

КАТАЛОГ
CATALOGUE

Портрет Димитрија Огњановића, 1943, гипс, 40x28x25 цм
Portrait of Dimitrije Ognjanović, 1943, plaster, 40x28x25 cm

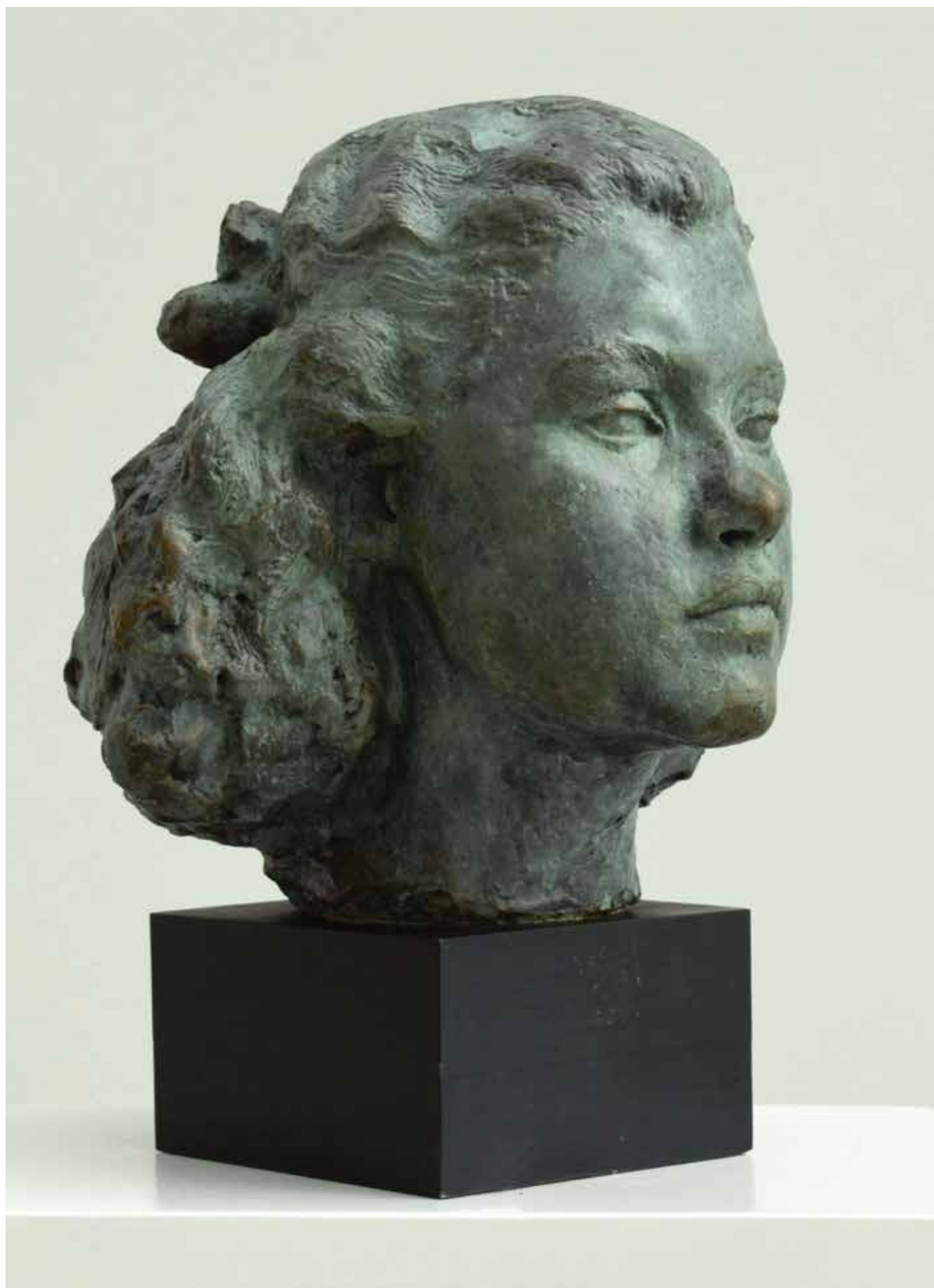
Портрет Мире Јуришић, 1958, патинирана бронза, 33x17x25,5 цм
Portrait of Mira Jurišić, 1958, patinated bronze, 33x17x25,5 cm

Портрет балерине, 1957, бронза, 42x42,5x27 цм
Portrait of a ballerina, 1957, bronze, 42x42,5x27 cm

Портрет Нандора Глида, 1957, бронза, 30x28x26 цм
Portrait of Nandor Glid, 1957, bronze, 30x28x26 cm

Портрет Оље Ивањицки, 1947, патинирана бронза, 28x30,5x29,5 cm
Portrait of Olja Ivanjicki, 1947, patinated bronze, 28x30,5x29,5 cm

Аутопортрет, б.г, патинирани гипс, 36,5x32,5x29,5 cm
Self-Portrait, s.d., patinated plaster, 36,5x32,5x29,5 cm

Портрет Ане IV, 1965, бронза, 40x17x24 cm, инв.бр. ЛНКЈ/1-8
Portrait of Ana IV, 1965, bronze, 40x17x24 cm

Портрет Весне, бронза, 1978, 32x17,5x23,5 cm
Portrait of Vesna, 1978, bronze, 32x17,5x23,5 cm

Портрет Надежде Петровић, 1978, патинирани гипс, 45x50,3x30 cm
Portrait of Nadežda Petrović, 1978, patinated plaster, 45x50,3x30 cm

Портрет сликара Милана Поповића, 1959, бронза, 46x44,5x29,5 cm
Portrait of the painter Milan Popović, 1959, bronze, 46x44,5x29,5 cm

Женски торзо II, б.г, бронза, 19x10x7 цм
Torso of a Woman II, s.d., bronze, 19x10x7 cm

Биста Бориса Кидрича, 1963, патинирани гипс, 55x44,5x42 цм
Bust of Boris Kidrič, 1963, patinated plaster, 55x44,5x42 cm

Глава модела, бронза, 1976, 27,5x12,5x14 цм
Head of a Model, bronze, 1976, 27,5x12,5x14 cm

Портрет др Воје Чолановића, 1964-1965, гипс, 27,5x18x26 цм
Portrait of Dr Voja Čolanović, 1964-1965, plaster, 27,5x18x26 cm

Лаза Костић, 1980, патинирани гипс, 36,5x27,5x18,5 cm
Laza Kostić, 1980, patinated plaster, 36,5x27,5x18,5 cm

Скица за споменик Борису Кидричу, 1963,
патинирани гипс, 90x27,5x32 цм
Sketch for a monument to Boris Kidrič, 1963,
patinated plaster, 90x27,5x32 cm

Студија за споменик Иви Андрићу, 1977,
патинирани гипс, 80,5x29x26 цм
Study for a monument to Ivo Andrić, 1977,
patinated plaster, 80,5x29x26 cm

Женски акт, бронза, 1957,
34x10,5x9,5 цм
Female Nude, bronze, 1957,
34x10,5x9,5 cm

Недељко Неђа Нешић, 1948, бронза,
54,5x13,5x26 cm
Nedeljko Neđa Nešić, 1948, bronze,
54,5x13,5x26 cm

Сиротица, 1960, патинирани алуминијум, 30,5x8,3x6,5 cm
Poor Woman, 1960, patinated aluminium, 30,5x8,3x6,5 cm

Скица за споменик Доситеј Обрадовић,
1989, бронза, 40x12,5x10 cm
Sketch for a monument to Dositej Obradović,
1989, bronze, 40x12,5x10 cm

Скица за споменик Надежди Петровић, 1978, бронза, 27x12,5x14 цм
Sketch for a monument to Nadežda Petrović, 1978, bronze, 27x12,5x14 cm

Скица за споменик Јоакиму Вујићу, 1983, бронза, 21,5x9x12,5 цм
Sketch for a monument to Joakim Vujić, 1983, bronze, 21,5x9x12,5 cm

Рудар, бронза, 1965, 51,5x19x19 cm
Mine Worker, bronze, 1965, 51,5x19x19 cm

Први кораци, 1966, патинирана бронза, 36,5x21x21 cm
First steps, 1966, patinated bronze, 36,5x21x21 cm

Мајка, 1997, патинирани гипс, 55x19x20 cm
Mother, 1997, patinated plaster, 55x19x20 cm

Ратник, 1966, патинирани алуминијум, 25,8x15x8,5 cm
Warrior, 1966, patinated aluminium, 25,8x15x8,5 cm

Победа, 1962, бронза, 26,5x17x7 cm
Victory, 1962, bronze, 26,5x17x7 cm

Слобода, бронза, око 1970, 26x21x9,5 cm
Liberty, bronze, ca 1970, 26x21x9,5 cm

Ратник, 1960, бронза, 60x25x15 cm
Warrior, 1960, bronze, 60x25x15 cm

Ратник, 1978, бронза, 83,5x32,7x30 cm
Warrior, 1978, bronze, 83,5x32,7x30 cm

Мушки торзо, б.г, патинирани гипс, 50x30x15 cm
Torso of a Man, s.d., patinated plaster, 50x30x15 cm

Торзо, бронза, 1965, 12,3x8x5 cm
Torso, bronze, 1965, 12,3x8x5 cm

Молитва, бронза, 1974, 25x12,5x10 cm
Prayer, bronze, 1974, 25x12,5x10 cm

Попрсе девојке, б.г, бронза, 29x18x11 cm
Bust of a Girl, s.d., bronze, 29x18x11 cm

Ратник II, 1982, бронза, 24x13x7 cm
Warrior II, 1982, bronze, 24x13x7 cm

Дунав и Сава, 1992, бронза, 12x24,5x10,5 цм
The Danube and the Sava, 1992, bronze, 12x24,5x10,5 cm

Никола Тесла, 1979, гипс, 128x63,5x73,5 цм
Statue of Nikola Tesla, 1979, plaster, 128x63,5x73,5 cm

Скица за споменик војводи Радомиру Путнику,
1991, гипс, 94,5x33,5x29 цм
Sketch for a monument to Voivode Radomir Putnik,
1991, plaster, 94,5x33,5x29 cm

Купачица, 2000, теракота, 22,7x6,8x9 цм
Bathing Woman, 2000, terracotta, 22,7x6,8x9 cm

Портрет жене, б.г, теракота, 20,5x17x10 цм
Portrait of a Woman, s.d., terracotta, 20,5x17x10 cm

Јован Цвијић, 1993, теракота, 29x11x11 цм
Jovan Cvijić, 1993, terracotta, 29x11x11 cm

Фигура мушкарца, б.г, теракота, 11,4x8,5x9,5 цм
Figure of a Man, s.d., terracotta, 11,4x8,5x9,5 cm

Женски акт, 2005, теракота, 13,3x9x10 цм
Female Nude, 2005, terracotta, 13,3x9x10 cm

Портрет човека, 19.5.2001, теракота, 14x9,5x10 цм
Portrait of a Man, 19.5.2001, terracotta, 14x9,5x10 cm

Аутопортрет, б.г, теракота, 9,7x7x8 цм
Self-Portrait, s.d., terracotta, 9,7x7x8 cm

Бранислав Нушић, б.г, бронза, 31,5x17,5x23 цм
Statue of Branislav Nušić, s.d., bronze, 31,5x17,5x23 cm

Нoћ, 1959, бронза, 27x48x31 cm
Night, 1959, bronze, 27x48x31 cm

Кентаур, око 1980, бронза, 24x20x7 cm
Centaур, ca 1980, bronze, 24x20x7 cm

Фигура жене, 1972, теракота, 17,2x8,7x6,3 cm
Figure of a Woman, 1972, terracotta, 17,2x8,7x6,3 cm

Купачица, теракота, 3. 2009, 31x11,7x15 cm
Bathing Woman, terracotta, March 2009, 31x11,7x15 cm

Женски торзо II, б.г, бронза, 19x10x7 цм
Torso of a Woman II, s.d., bronze, 19x10x7 cm

Женски акт, б.г, теракота, 20,5x14,5x14 цм
Female Nude, s.d., terracotta, 20,5x14,5x14 cm

Споменик палим родољубима на Теразијама (деталј I), 1983, патинирани гипс, 87x51x10 цм
Monument to fallen patriots on Terazije (detail I), 1983, patinated plaster, 87x51x10 cm

Шака, б.г, бронза, 12x11x5 цм
The Hand, s. d., bronze, 12x11x5 cm

Споменик палим родољубима на Теразијама (деталј II), 1983, патинирани гипс, 32,5x28x9,5 цм
Monument to fallen patriots on Terazije (detail II), 1983, patinated plaster, 32,5x28x9,5 cm

Мајке I, 1975, патинирани
алуминијум, 73x12,5x3 цм
Mothers I, 1975, patinated
aluminium, 73x12,5x3 cm

Мајке II, 1975, патинирани
алуминијум, 70x12,5x2 цм
Mothers II, 1975, patinated
aluminium, 70x12,5x2 cm

Мајке III, 1975, патинирани алуминијум,
47,5x13x3 цм
Mothers III, 1975, patinated aluminium,
47,5x13x3 cm

Мајке IV, 1975, патинирани
алуминијум, 50,5x13x3 цм
Mothers IV, 1975, patinated aluminium,
50,5x13x3 cm

Лежећи торзо, бронза, 1978, 17x6x10 cm
Lying Torso, bronze, 1978, 17x6x10 cm

Скица за споменик палим родољубима на Теразијама, 1983, патинирани гипс, 82x30 цм, R30 цм
Sketch for a monument to fallen patriots on Terazije, 1983, patinated plaster, 82x30 cm, R30 cm

Плакета Музичке омладине Југославије, 1969, патинирана бронза, R 8,8 цм, h 0,6 цм
Plaque of the Musical Youth of Yugoslavia, 1969, patinated bronze, R 8,8 cm, h 0,6 cm

Плакета ФЛУ, 1977, патинирана бронза, R 11 цм, h 0,6 цм
Plaque of the Faculty of Fine Arts in Belgrade, 1977, patinated bronze, R 11 cm, h 0,6 cm

Доситеј Обрадовић, б.г, месинг, 1990, R 13,8 цм, h 1 цм
Dositej Obradović, s.d., brass, 1990, R 13,8 cm, h 1 cm

Портрет Иване Бракус I, б.г, месинг, R 10,3 цм, h 0,6 цм
Portrait of Ivana Brakus I, s.d., brass, R 10,3 cm, h 0,6 cm

Михајло Валтровић I, б.г, патинирана бронза, 1983, R 9,2 цм, h 0,6 цм
Mihajlo Valtrović I, s.d., patinated bronze, 1983, R 9,2 cm, h 0,6 cm

Портрет Мије Алексића, б.г, бронза, R 15 цм, h 0,6 цм
Portrait of Mija Aleksić, s.d., bronze, R 15 cm, h 0,6 cm

Јован Стерија Поповић II 1806-1856, 1961, бронза, R 12 цм, h 0,6 цм
Jovan SterijaPopović II 1806-1856, 1961, bronze, R 12 cm, h 0,6 cm

Портрет девојчице, 1961, бронза, R 8,2 цм, h 0,6 цм
Portrait of a Girl, 1961, bronze, R 8,2 cm, h 0,6 cm

Пегаз, 1961, ковани бакар, R 9,5 цм, h 0,6 цм
Pegasus, 1961, forged copper, R 9,5 cm, h 0,6 cm

Цар Душан, б.г, бронза, R 10 цм, h 0,8 цм
Emperor Dušan, s.d., bronze, R 10 cm, h 0,8 cm

Плакета Савеза музичких уметника Југославије 1950-1970, 970, бронза, 8x9x0,6 cm
Plaque of the Association of Music Artists of Yugoslavia 1950–1970, 1970, bronze, 8x9x0,6 cm

Портрет мушкарца, б.г, бронза, 13,5х9х3,5 цм
Portrait of a Man, s.d., bronze, 13,5х9х3,5 cm

Свети Јован, 1995, бронза, 22х24,5х8 цм
St. John, 1995, bronze, 22х24,5х8 cm

Апостол Тома, 1982, бронза, 25х7,5х24 цм
Apostle Thomas, 1982, bronze, 25х7,5х24 cm

Портрет дечака, б.г, бронза, 18,5х11,5х6 цм
Portrait of a Boy, s.d., bronze, 18,5х11,5х6 cm

Аутопортрет II, 1986, патинирана бронза, 21,5x7x14,5 cm
Self-Portrait II, 1986, patinated bronze, 21,5x7x14,5 cm, 28x30,5x29,5cm

БИОГРАФИЈА
BIOGRAPHY

Биографија

1926. Рођен је у Крагујевцу, где је завршио основну школу и Гимназију.

1946. У фебруару полаже испит на Академији ликовних уметности у Београду и уписује се код професора Лојзе Долинара, код кога студира прве три године.

1947. Први пут као студент излаже на V изложби Удружења ликовних уметника Србије.

1950. Прелази у класу редовног професора Сретена Стојановића, код кога завршава студије.

1951. Постаје члан УЛУС-а. Оснивач и члан групе **Самостални**, с којима излаже до 1954.

1952. Завршава специјални течај, тј. постдипломске студије, код професора Сретена Стојановића.

1952/1953. Служи војни рок у Травнику.

1954. Борави у Крагујевцу.

1955. У рангу наставника средње школе постављен је за наставника за предмет обрада гипса на Академији ликовних уметности у Београду.

1958. Изабран је за асистента за предмет вајање, специјалност обрада гипса. Због изразитих цртачких квалитета по потреби је предавао цртање - **вечерњи акт**.

1959. Изабран је за доцента на предмету вајање и цртање, водио прву и другу годину на Вајарском одсеку. Учествовао је у оснивању **Београдске групе**.

1961. Примљен је у друштво српских уметника **Лада**.

1962. Добитник Прве награде за бисту Лаза Костић у Сомбору и УЛУС-ове награде за ситну пластику **Златно лето**.

1963. Прва награда на југословенском конкурс по позиву за споменик Борису Кидричу, Београд.

1966. Награда за вајарство Уметничке колоније **Ечка**.

1967. Трећа награда на југословенском конкурс за споменик Моши Пијаде, Београд. Награду није прихватио.

1970. Изабран је за ванредног професора за предмет вајање и цртање. Први пут је изабран за члана Савета Академије. Активан је у свим стручним телима те високошколске Установе. Извео споменик обележје пред фабриком аутомобила **Црвена застава** у Крагујевцу.

1971. Урадио рељеф на споменику Космајском партизанском одреду чији је аутор вајар Војин Стојић.

1973. Прва награда на затвореном конкурс за бисту Милентија Поповића, за зграду Савезне народне скупштине у Београду.

1975. Урадио споменик Алекси Шантићу у Мостару, срушеног за време рата 90-их 20. века. Извео рељефе на свечаном порталу Музеја **21. октобра у Крагујевцу**.

1978. Изабран за редовног професора Факултета ликовних уметности у Београду. Добио вајарску класу за студенте од треће до пете године, као и на постдипломским студијама.

1979. Израдио споменик Николи Тесли испред **Електроистока** у Крушевцу.

1981. Прва награда на конкурс за бисту Драгојла Дудића за Скупштину Републике Србије.

1982. Добитник **Златног лета**, награде УЛУС-а за ситну пластику.

Biography of Nikola Koka Janković

1926 – Born in Kragujevac where he obtained his elementary school education and graduated from the First Kragujevac Gymnasium.

1946 – In February, he took the entrance exam at the Academy of Fine Arts in Belgrade and enrolled in Professor Lojze Dolinar's class, who was his supervisor for the first three years.

1947 – For the first time as a student he exhibited at the 5th exhibition of the Association of Fine Artists of Serbia.

1950 – Transferred to the class of Professor Sreten Stojanović, under whose mentorship he completed his studies.

1951 – He became a member of the Association of Fine Artists of Serbia (ULUS). He founded the **Samostalni** [Independent] art group, with whom he exhibited until 1954.

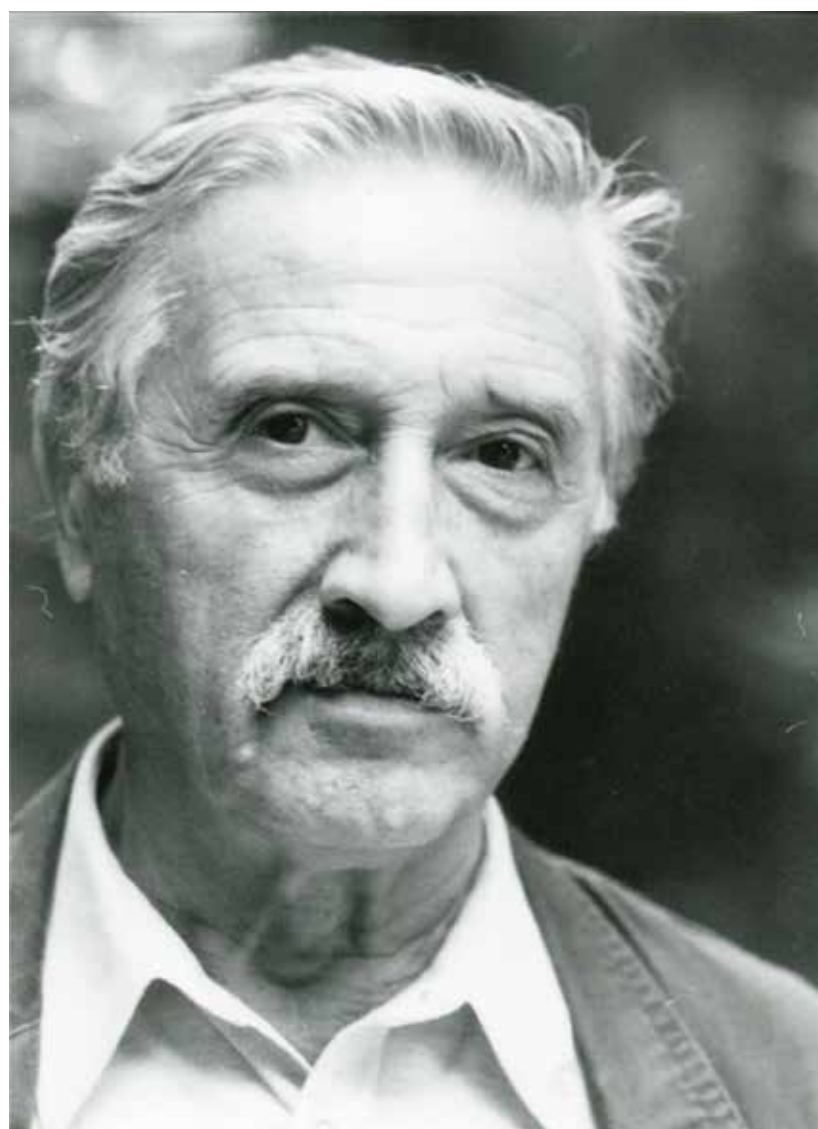
1952 – He completed the special course, i.e. postgraduate studies under the supervision of Professor Sreten Stojanović.

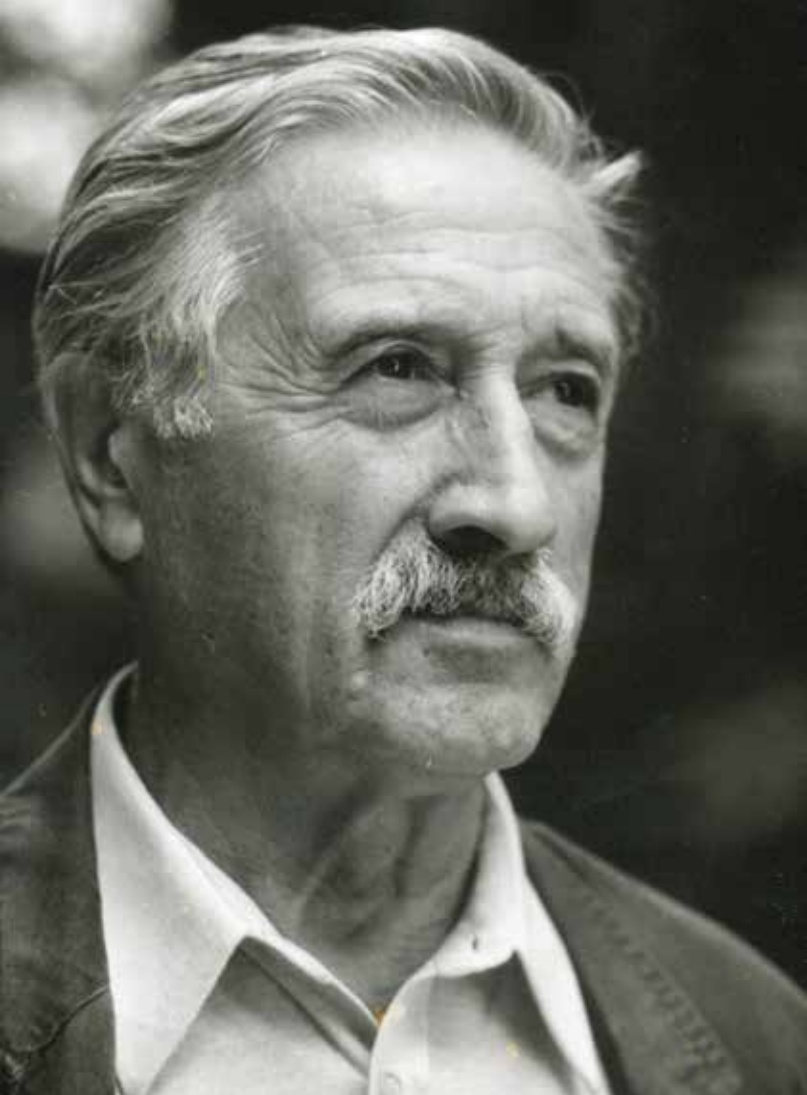
1952/1953 – Completed his mandatory military service in Travnik.

1954 – Took a sojourn in Kragujevac.

1955 – As a secondary school teacher, he was appointed teacher for the subject Modelling in Plaster at the Academy of Fine Arts in Belgrade.

1958 – Appointed as Assistant for the subject Sculpture, Modelling

1983. Прва награда на конкурс за споменик Палим родољубима на Теразијама, Београд. Фигура кнеза Милоша Обреновића у сали Прве крагујевачке гимназије у Крагујевцу.

1985. Споменик Јоакиму Вујићу испред Књажевско-српског театра у Крагујевцу.

1986. Изабран је за председника Друштва српских уметника **Лада**.

1990. Споменик Доситеју Обрадовићу на Универзитету у Новом Саду. Споменик постављена у Приштини, нешто касније је пребачен испред Ректората приштинског Универзитета са привременим седиштем у Косовској Митровици.

1991. Споменик Радомиру Путнику испред зграде Окружног суда у Крагујевцу.

1997. Изабран је за дописног члана САНУ.

1998. Изабран за члана Управног одбора Фонда Иван Табаковић и члана жирија Фонда за наредни четворогодишњи период.

Именован је за члана Одбора САНУ за израду **Речника појмова из области ликовних уметности**.

1999. Изабран је за члана Програмског савета **Дани српског духовног преображења**, Деспотовац.

2001. Ангажован као члан одбора за доделу награде Вукове задужбине из области уметности. Изабран за председника жирија за доделу награде УЛУС-а на изложби **Цртеж и мала пластика**. Изабран за члана Управног одбора Факултета ликовних уметности у Београду.

2002. Добио Вукову награду Културно-просветне заједнице Србије за изузетан допринос развоју културе у Републици Србији и на свесрпском културном простору. Поново подигнут споменик Алекси Шантићу у Мостару.

2004. Добио награду за скулптуру на **Јесењој изложби УЛУС-а** у Београду организованом поводом обележавања стогодишњице Друштва српских уметника **Лада**. На предлог Извршног одбора САНУ, Народна скупштина Србије изабрала га је за члана Републичког одбора за решавање сукоба интереса.

2006. Изабран за редовног члана САНУ.

2007. На предлог Одељења ликовних и музичких уметности изабран за члана Председништва САНУ. Именован за члана Стручног савета Библиотеке САНУ.

in Plaster. Owing to his prominent drawing qualities, he occasionally taught Drawing – **Evening Nude when needed**.

1959 – Elected Assistant Professor for the subject Sculpting and Drawing; taught first- and second-year students at the Sculpture Department. He participated in the founding of the Belgrade Group (**Beogradska Grupa**).

1961 – He was admitted to the **Lada** Association of Serbian Artists.

1962 – Won first prize for the bust of Laza Kostić in Sombor and **Zlatno Dleto** [Golden Chisel], an award bestowed by the Association of Fine Artists of Serbia (ULUS).

1963 – First prize in the Yugoslav competition held by invitation for a monument to Boris Kidrič, Belgrade.

1966 – The **Ečka** Art Colony Award for Sculpture.

1967 – Third prize at the Yugoslav Contest for a monument to Moše Pijade, Belgrade. He declined the award.

1970 – Appointed as Associate Professor for the subject Drawing and Sculpting. He was elected for his first term a member of the Council of the Serbian Academy of Sciences and Arts. He took participation in all professional bodies of this higher education institution. He executed a memorial in front of the **Crvena Zastava** Car Factory in Kragujevac.

1971 – He made a relief on the Monument of the Kosmaj Partisan Squad authored by the sculptor Vojin Stojić.

1973 – First prize in the closed competition for the bust of Milentije Popović for the Federal People's Assembly in Belgrade.

1975 – Authored a monument to Aleksa Šantić in Mostar, demolished during the Yugoslav War of the 1990s. He executed reliefs on the ceremonial portal of the **21st October Memorial Museum in Kragujevac**.

1978 – Elected Full Professor at the Faculty of Fine Arts in Belgrade. He got a class of third- to fifth-year students as well as postgraduate students mastering in sculpture.

1979 – Authored a monument to Nikola Tesla in front of the **Eletroistok** Plant in Kruševac.

1981 – Received First prize at the contest for the bust of Dragojlo Dudić for the Assembly of the Republic of Serbia.

1982 – Received **Zlatno Dleto** [Golden Chisel] awarded in the category of minor sculpted objects by the Association of Fine Artists of Serbia (ULUS).

1983 – First prize at the competition for a monument to the Fallen Patriots on Terazije, Belgrade. The statue of Prince Miloš Obrenović unveiled in the hall of the First Kragujevac Gymnasium.

1985 – Authored a monument to Joakim Vujić in front of the Knjaževsko-srpski Teatar in Kragujevac.

1986 – Elected as president of the **Lada** Association of Serbian Artists.

1990 – Authored a monument to Dositej Obradović at the University of Novi Sad. The monument was installed in Priština but was later transferred to the site in front of the Rectorate of the University of Priština with a temporary seat in Kosovska Mitrovica.

1991 – Monument to Radomir Putnik in front of the District Court in Kragujevac.

1997 – Elected a corresponding member of the Serbian Academy of Sciences and Arts (SANU).

1998 – Elected a member of the Board of Directors of the Ivan Tabaković Fund and a member of the Fund's jury for the following four-year period. He was appointed a member of the SANU Committee for assembling **the Dictionary of Visual Arts**.

1999 – He was elected a member of the Programme Council of the **Days of Serbian Spiritual Transfiguration** (Dani srpskog duhovnog preobraženja) in Despotovac.

2001 – Appointed a member of the board for the art award bestowed by the Vuk Endowment. He was elected as the President of the Jury for the ULUS Award at the exhibition **Drawing and Minor Sculpted Objects**. He was elected to membership in the Board of Directors of the Faculty of Fine Arts in Belgrade.

2002 – He received the Vuk Award bestowed by the Cultural and Educational Association of Serbia for his outstanding contribution to the development of culture in the Republic of Serbia and in the entirety of Serbian cultural domain. The Monument to Aleksa Šantić was re-erected in Mostar.

Награде

- 1962.** Прва награда за бисту Лази Костићу, Сомбор. УЛУС-ова награда **Златно длето**
- 1963.** Прва награда на југословенском конкурс по позиву за споменик Борису Кидричу
- 1966.** Награда за вајарство Уметничке колоније **Ечка**
- 1968.** Трећа награда на југословенском конкурс за споменик Моши Пијаде у Београду
- 1973.** Прва награда на затвореном конкурс за бисту Милентија Поповића за зграду Савезне народне скупштине у Београду
- 1981.** Прва награда за бисту Драгојла Дудића
- 1982.** Награда УЛУС-а за ситну пластику
- 1983.** Прва награда за Споменик палим родољубима на Теразијама
- 2004.** Награда за скулптуру на Јесењој изложби УЛУС-а у Београду, поводом обележавања стогодишњица Друштва српских уметника **Лада**
- 2008.** Плакета Светог Ђорђа града Крагујевца за изузетан допринос афирмацији и промоцији тог града у земљи и свету
- 2017.** Сретењски орден трећег степена Републике Србије за нарочите заслуге у културним делатностима, посебно у области вајарства

2004 – Received an award for sculpture at the **ULUS Autumn Exhibition in Belgrade**, organised on the occasion of the centenary of the **Lada** Association of Serbian Artists. Upon the initiative of the Executive Board of the Serbian Academy of Sciences and Arts (SANU), the National Assembly of the Republic of Serbia appointed him a member of the Conflict of Interest Committee, at the state level.

2006 – Elected a regular member of the Serbian Academy of Sciences and Arts (SANU).

2007 – Upon the initiative of the SANU Department of Visual Arts and Music, he was elected a member of the Presidency of the Serbian Academy of Sciences and Arts. Named a member of the Expert Council of the SANU Library.

Awards

1962 – First prize for the bust of Laza Kostić, Sombor; **Zlatno Dleto** [Golden Chisel] award bestowed by the Association of Fine Artists of Serbia (ULUS).

1963 – First prize in the Yugoslav competition held by invitation for a monument to Boris Kidrić

1966 – The **Ečka** Art Colony Award for Sculpture

1968 – Third prize at the Yugoslav Contest for a monument to Moše Pijade in Belgrade

1973 – First prize in the closed competition for the bust of Milentije Popović for the Federal People's Assembly in Belgrade.

1981 – First prize for the bust of Dragojlo Dudić

1982 – The ULUS Award in the category for minor sculpted objects.

1983 – First award for the Monument to Fallen Patriots on Terazije

2002 – The Vuk Award bestowed by the Cultural and Educational Association of Serbia for his outstanding contribution to the development of culture in the Republic of Serbia and in the entirety of Serbian cultural domain.

2004 – Award for sculpture at the ULUS Autumn Exhibition in Belgrade, organised on the occasion of the centenary of the Lada Association of Serbian Artists.

2008 – St. George's Plaque awarded by the City of Kragujevac for outstanding contribution to the affirmation and promotion of the city in the country and worldwide

2017 – 3rd Class (Commander's Cross) of the Order of Sretenje of the Republic of Serbia for exceptional merit in cultural activities, especially in the field of sculpture

Самосталне изложбе

1971.

Изложба четири вајара - Никола Јанковић, Небојша Митрић, Александар Зарин, Ото Лого, Галерија Муселимов конак, Ваљево 1975.

Изложба ситне пластике и цртежа, Галерија Коларчевог народног универзитета, Београд; *Изложба Никола Јанковић, Светислав Младеновић и Божидар Продановић*, Народни музеј, Крагујевац

1981.

Ликовна галерија, Уб

1986.

Мала пластика (бронза и теракота), Галерија Милан, Берлин

1988.

Скулптуре и цртежи, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад

Скулптуре и цртежи, Галерија савремене ликовне уметности, Изложбени павиљон у Тврђави, Ниш

Скулптуре и цртежи, Уметничка галерија, Крушевац

Скулптуре и цртежи, Павиљон Цвијета Зузорић, Београд 1997.

Скулптуре и цртежи, Пети дани српског духовног преображења, Галерија Центра за културу, Деспотовац

Скулптуре и цртежи, Клајнзасен, Немачка

2002.

Изложба скулптура и цртежа, Замак културе, Врњачка Бања 2003.

Ретроспективна изложба скулптура и цртежа, Галерија македонске науке и уметности, Скопље, Македонија

Цртежи, Галерија Хаос, Београд

2007.

Ретроспективна изложба, Народни музеј, Крагујевац

2010.

Никола Кока Јанковић. Мала пластика и цртежи, Галерија Рима, Крагујевац

2016.

Никола Кока Јанковић. Скулптуре и цртежи, Музеј 21. октобар, Крагујевац

Групе изложбе

1947.

V изложба УЛУС-а, Уметнички павиљон, Београд

1948.

Изложба ликовне и примењене уметности, Прва женска гимназија, Београд

1950.

X изложба УЛУС-а, Уметнички павиљон, Београд

1951/1954.

Група „Самостални“, Уметнички павиљон, Београд; Модерна галерија, Љубљана; Умјетнички павиљон, Загреб

1954.

XVII изложба УЛУС-а, Уметнички павиљон, Београд

1955.

XIX изложба УЛУС-а, Београд

XX изложба УЛУС-а, Београд

1956.

Савезна изложба. Изложба ликовних уметника Југославије, Љубљана

XXII Изложба УЛУС-а, Умјетнички павиљон, Загреб

1957.

Савремена српска скулптура, Изложбени павиљон, Београд

Скулптура у слободном простору, Пионирски парк, Београд

XXIV изложба УЛУС-а, Уметнички павиљон, Београд

Изложба УЛУС-а, Скопље

1958.

Изложба УЛУС-а, Љубљана

1959.

Изложба Београдске групе, Галерија примењених уметности, Београд

Изложба УЛУС-а, Уметнички павиљон, Титоград; Умјетнички павиљон, Сарајево

1960.

Београдска група, Београд

Први октобарски салон, Изложбени павиљон, Београд

1961.

Ситна пластика и графика, Београд

VI изложба Уметничке колоније *Ечка*, Савремена галерија уметничке колоније *Ечка*, Зрењанин

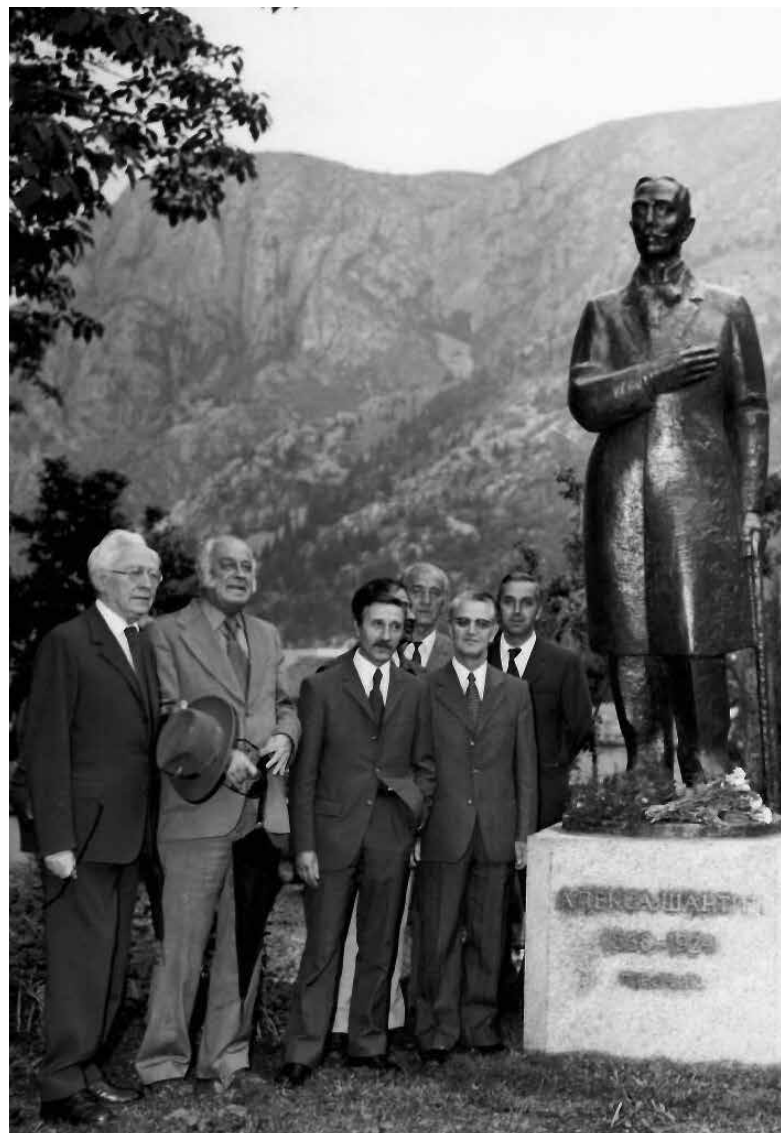
1962.

Ситна пластика и графика, Београд

1963.

Савремена српска уметност, Модерна галерија, Загреб;

Вајонт-Скопље; Уметнички павиљон, Београд

1964.

Пети октобарски салон, Београд

Трећи ликовни сусрети, Палић

Други тријенале ликовних уметности, Хала III Београдског сајма, Београд

Плакете и ситна пластика, Галерија УЛУС-а, Београд

Двадесет година београдске скулптуре, Београд

1965.

Изложба цртежа, Београд

Изложба *Ладе*

Ретроспективна изложба Уметничке колоније „Ечка“

Југословенска таписерија и ситна пластика, Ернст музеум, Будимпешта

1966.

Изложба *Ладе*, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд

Графика и скулптура у Уметничким колонијама Југославије,

Пети ликовни сусрет на Палићу, Палић

XI изложба Уметничке колоније Ечка, Савремена галерија Уметничке колоније Ечка, Зрењанин

Југословенска таписерија и скулптура, Крајова; Сала Далес, Букурешт
1967.

Изложба Ладе, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд
УЛУС – златна палета, длето, игла, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд

XII изложба уметничке колоније „Ечка“, Савремена галерија Уметничке колоније Ечка, Зрењанин
1968.

XLVI изложба УЛУС-а, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд

XLVII изложба „Ладе“, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд

Портрет Београђана, Галерија Културног центра, Београд

Графика и скулптура у Уметничким колонијама Југославије,
Седми ликовни сусрет на Палићу, Палић

XIII изложба Уметничке колоније „Ечка“, Савремена галерија Уметничке колоније Ечка, Зрењанин
1969.

Изложба УЛУС-а. Цртежи и ситна пластика, Уметнички павиљон, Београд

Изложба југословенске скулптуре, Холандија

Изложба „Ладе“, Београд

XIV изложба Уметничке колоније „Ечка“, Савремена галерија Уметничке колоније Ечка, Зрењанин

1969/1970.

Међународна изложба савремене медаље, Праг; Братислава

1970.

IX ликовни сусрет. Графика и скулптура, Суботица

XV изложба Уметничке колоније Ечка, Зрењанин

Изложба „Ладе“, Београд

УЛУС. Цртежи и ситна пластика, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд

Савремена југословенска скулптура, Hayward Gallery, Лондон
1972.

XVII изложба Уметничке колоније „Ечка“, Зрењанин
1973.

XLVI изложба „Ладе“, Ликовна галерија Културног центра, Београд

1974.

Изложба „Ладе“ (1904 - 1974), Београд

1976.

УЛУС. Цртежи и ситна пластика, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд
1977.

Цртежи, Галерија Пинки, Земун

L изложба Друштва српских уметника „Лада“, Ликовна галерија Читаонице Културног центра, Београд; Ниш; Петровац на Млави
Четрдесет година Факултета ликовних уметности у Београду, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд

1978.

Ликовни уметници општине Палилула, Београд; Загреб

Медаље и плакете у Србији 1945-1975, Народни музеј, Крагујевац
1979.

LII изложба „Ладе“, Манакова кућа, Београд

Тито и револуција у делима вајара Југославије, Дом ЈНА, Ниш

Медаље и плакете у Србији, Галерија Дома ЈНА, Београд

1980.

LIII изложба „Ладе“, Манакова кућа, Београд

Изложба слике, графике, таписерије и скулптуре, Галерија Стара Палилула, Београд

1981.

Медаље и плакете, Градски музеј, Суботица

Ликовни уметници Савског венца, Галерија Центар, Београд

Медаље и плакете, Народни музеј, Београд

1982.

LIV изложба Ладе, Конак кнегиње Љубице, Београд

Terra, Народни музеј, Кикинда

XXI ликовни сусрет, Суботица – 30 година југословенских колонија, Суботица

1983.

Изложба радова ДСУ „Лада“, Галерија Дома ЈНА, Земун

LV изложба сликарских, графичких и вајарских радова „Ладе“, Конак кнегиње Љубице, Београд

150 година Крагујевачке гимназије, ученици и професори, ликовни ствараоци, Кнез Михаилов конак, Крагујевац

1985.

LVI изложба „Ладе“, Конак кнегиње Љубице, Београд

Јубиларна изложба УЛУС-а, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд; Приштина; Нови Сад; Сарајево; Ниш

1986.

Изложба „Ладе“, Галерија савремене ликовне уметности, Ниш; Народни музеј, Крагујевац

1987.

Works on Paper, Изложба радова професора Факултета ликовних уметности из Београда, Единбург

Поклон збирка дела ликовних уметника Србије, Галерија Книнске крајине, Галерија Спомен-дома Гаврило Принцип, Босанско Грахово

Београдски уметници. Поклон збирка др Јакова Смодлаке,

Народни музеј, Београд

У знаку земље, Илок

Педесет година факултета ликовних уметности у Београду, Павиљон Цвијета Зузорић, Београд

1988.

LX изложба „Ладе“, Народни музеј, Београд

VI београдско тријенале југословенске ликовне уметности, Београд

1992.

Скулптуре из збирке Рајка Мамузића, Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад

1994.

Судбина скулптуре, Галерија Центер, Београд

1996.

Четврти међународни бијенале уметности минијатуре, Горњи Милановац

Међународна изложба медаља, Нојшател, Швајцарска

1999.

Изложба наставника и сарадника Академија уметности у Новом Саду, Галерија СПЦ, Нови Сад

У славу великана, Дела уметника чланова српске академије наука и уметности из Уметничке збирке САНУ, Галерија САНУ, Београд

2000.

VI међународни бијенале уметности минијатуре, Горњи Милановац

2003.

Портрет у Уметничкој збирци Српске академије наука и уметности, Галерија САНУ, Београд

Тридесет година Поклон збирке Рајка Мамузића, Галерији ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад

2004.

Четврти бијенале ликовних и примењених уметности, Смедерево

Јесења изложба УЛУС-а, поводом обележавања стогодишњице Друштва српских уметника Лада, Београд

Салон у Каруселу Лувра, организација Француског националног друштва лепих уметности, Париз

Изложба скулптура из фонда Поклон збирке Рајка Мамузића,

Галерија ликовних уметности поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад

2005.

Уметници академици, Уметничка збирка Српске академије наука и уметности, Галерија САНУ, Београд

Говор бронзе. Дела из колекције Музеја савремене уметности, МСУ, Београд

Десет година Галерије „Хаос“, Павиљон Цвијета Зузорић, Београд

Академици XXI века, Еуроцентар, Београд

2007.

Двадесет пет година Уметничке колоније „Terra“, Галерија 73, Београд

Видици, Блок галерија, Београд

Изложба скулптура српских вајара XX века, Галерија Прогрес, Београд; Замак културе, Врњачка Бања; Центар за културу, Свилајнац; Галерија Центра за културу, Деспотовац; Културно-туристички центар Стефан Немања, Лапово; Галерија Музеја рударства и металургије, Бор

2008.

Савременици – изложба професора у ученика, ликовних уметника, Галерија Народног музеја, Крагујевац

2013.

Изложба слика, скулптура и графика Тесли у част, поводом седамдесет година од смрти великана светске науке,

Градска галерија, Ужице

2016.

14. изложба сликара и вајара чланова Клуба ветерана УЛУС-а, Галерија Маржик, Краљево

Скулптуре у јавним просторима

1958. Биста Милоја Павловића испред Природно математичког факултета, Крагујевац
1963. Споменик Борису Кидричу испред Музеја савремене уметности, Београд
1971. Рељеф на споменику Космајском партизанском одреду, Космај
1974. Споменик Алекси Шантићу, поновно подигнут 2002, Мостар
1975. Рељеф Мајке, Свечани портал Спомен-музеја 21. октобар, Крагујевац
1979. Споменик Николи Тесли у Електроистоку, Крушевац
1983. Спомен обележје палим родољубима на Теразијама, Београд
1984. Фонтана *На Таласу* испред фабрике *Леда*, Књажевац
1985. Споменик Јоакиму Вујићу испред Књажевско-српског театра, Крагујевац
1990. Споменик Доситеју Обрадовићу испред Института за хемију на тргу Доситеја Обрадовића, Нови Сад; постављен испред зграде ректората Универзитета у Приштини премештен у Косовску Митровицу
1990. Споменик Радомиру Путнику испред зграде Окружног суда, Крагујевац
2008. Споменик Николи Тесли испред хидроцентрале на Ђетињи, Ужице
2010. Споменик Николи Тесли испред Машинског факултета, Крагујевац
2011. Споменик Атанасију Николићу испред зграде Ректората Универзитета, Крагујевац
2013. Споменик Николи Тесли испред некадашње Теслине лабораторије на Лонг Ајленду, Њујорк
2015. Споменик Николи Тесли, Андрићград
2016. Споменик Николи Тесли испред Храма Светог Саве, Београд

Списак уметничких дела у јавним збиркама и музејима

Српска академија наука и уметности, Београд

01. **Александар Белић**, патинирани гипс, висина 65 цм, инв.бр. 156
02. **Александар Белић**, бронза, висина 65 цм, 127,5х93 цм, инв.бр. 156а
03. **Биста Милутина Миланковића**, 1980, гипс, 50х35х37 цм, инв.бр. 214
04. **Владимир Фармаковски**, 1957, бронза, R 46 цм, висина 4 цм, инв.бр. 2100
05. **Биста Милутина Миланковића**, 1980, бронза, 50х35х37 цм, инв.бр. 2818
06. **Доситеј Обрадовић**, бронза, R 14 цм, h 1,5 цм, инв.бр. 2823
07. **Јован Стерија Поповић**, бронза, R 12 цм, h 1,5 цм, инв.бр. 2824
08. **Ратник**, бронза, 24,5х13х8 цм, инв.бр. 2825
09. **Портрет Саве Шумановића**, 1977, бронза, 27х19,5х22,7 цм, инв.бр. 2836
10. **Никола Тесла**, бронза, 38х20х19 цм, инв.бр. 2919

Народни музеј, Београд

01. **Портрет Ксеније Љубибратић**, 1950, бронза, 33,4х26,8х17 цм, инв.бр. 529
02. **Портрет Мире Јуришић**, 1957, патинирани гипс, 32,3х17,7х23,8 цм, инв.бр. 579
03. **Портрет Мире Јуришић**, 1957, бронза, 31,7х17,5х23,5 цм, инв.бр. 760
04. **Портрет Ане Вићен**, 1965, бронза, 38,6х30х26,5 цм, инв.бр. 591
05. **Пегаз**, 1967, бронза, R 9,6 цм, инв.бр. 594
06. **Портрет Милентија Поповића**, 1973, патинирани гипс, 50х45х28 цм, инв.бр. 840
07. **Плакета ФЛУ у Београду**, 1977, бронза, R 11,5 цм, инв.бр. 595
08. **Портрет Надежде Петровић**, 1978, бронза, 21,7х14,8х18,2 цм, инв.бр. 593
09. **Портрет Михаила Валтровића**, 1982, бронза, 46,5х33,5х25 цм, инв.бр. 864
10. **Аутопортрет**, 1986, бронза, 14х9,2 цм, инв.бр. 596

Музеј савремене уметности, Београд

01. **Портрет сликара М.П.**, 1959, бронза, 44х45,5х30,5 цм, инв.бр. 31
02. **Ратник**, 1966, бронза, 24х11,5х8 цм, инв.бр. 312
03. **Торзо**, 1956, бронза, 28,5х12,5х9,5 цм, инв.бр. 313
04. **Фигурина**, бронза, 30х8х6,5 цм, инв.бр. 314
05. **Портрет С. Јањића**, 1961, бронза, 29х23х20 цм, инв.бр. 315
06. **Портрет С. III**, 1968, бронза, 38х25,5х21 цм, инв.бр. 595
07. **Ратник**, бронза, са базом 27х13х10 цм, инв.бр. 646
08. **Атина**, бронза, 8х5х7 цм, инв.бр. 647
09. **Борис Кидрич**, 1963, Парк скулптуре МСУ, бронза, h 300 цм, инв.бр. 745

Музеј историје Југославије, Београд

01. **Иво Лола Рибар**, 1979, бронза, 44x12,5x9,5 (13x11x5,5) cm, инв. бр. 1534 Р
02. **Ратник**, 1960, патинирана бронза, 58x24x13 cm, инв.бр. 2529 R
03. **Борис Кидрич**, 1963, бронза, h 50,5 cm, инв.бр. MRJ 3168.IV.5/16

Историјски музеј Србије, Београд

01. **Портрет Оље Ивањицки**, бронза, 30x31x30 cm, инв.бр. Л-3589/ск 474
02. **Биста Радована Драговића**, гипс, 53x38x27 cm, инв.бр. Л-367/ск 66

Умјетничка галерија БиХ, Сарајево (Босна и Херцеговина)

01. **Глава дјечака** (Владе Величковића), бронза, 50x13x17cm, инв.бр. 1112

Македонска академија наука и уметности, Скопље (Северна Македонија)

01. **Доситеј Обрадовић**, 2002, бронза, h 40 cm
02. **Торзо**, 1956, бронза, h 28 cm

Спомен-збирке Павла Бељанског, Нови Сад

01. **Портрет Надежде Петровић**, 1978, бронза, 44x48,5x28,5 cm, инв.бр. СЗПБ (Д 2433) Л 244
02. **Портрет сликара Игњата Јоба**, 1988, бронза, 27x20,5x22,5 cm, инв.бр. СЗПБ (Д 2444) Л 245
03. **Седећа фигура Павла Бељанског**, 1993, бронза, 36x21x35 cm, инв.бр. СЗПБ (Д 2508/1) Л 246
04. **Седећа фигура Павла Бељанског**, 1992, гипс, 36x21x35 cm, инв.бр. СЗПБ (Д 2508/2) Л 247
05. **Портрет сликара Саве Шумановића**, 1977, бронза, 27x20x23 cm, инв.бр. СЗПБ (Д 3522) Л 248

Поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад

01. **Торзо**, 1960, бронза, 28,5x13,5x10 cm, инв.бр. 433
02. **Купачица**, 1965, бронза, 35x12x9,5 cm, инв.бр. 431
03. **Портрет балерине**, 1957, бронза, 40,5x41,5x26 cm, инв. бр. 429
04. **Портрет чика Даче**, 1970, бронза, R 32, инв.бр. 434
05. **Портрет Нандора Глида**, 1962, бронза, 29,5x26,5x29 cm, инв.бр. 435
06. **Портрет Саве Шумановића**, 1960, гипс, 66x75,5x43 cm, инв.бр. 430
07. **Портрет Воје Чолановића**, 1964, 27x17x24,5 cm, инв.бр. 432
08. **Аутопортрет**, 1960, бронза, 38,5x23x28,5 cm, инв.бр. 428
09. **Аутопортрет**, 1957, туш на хартији, 26x20,3 cm, инв.бр.303
10. **Војник, туш на хартији**, 42x29,5 cm, инв.бр. 205
11. **Фигура у дугој хаљини**, 1972, акварел на хартији, 42x29,5 cm, инв.бр.306
12. **Портрет жене Јелке**, 1957, туш на хартији, 25,5x20 cm, инв.бр. 302
13. **Профил дечака**, туш на хартији, 17x21 cm, инв.бр. 304
14. **Фигура с леђа, уombra трском на хартији**, 24x17,5 (33,5x26,5) cm, инв.бр. 305
15. **Мушка фигура**, 1964, туш на хартији, 42x30 cm, инв.бр. 206
16. **Композиција**, 1964, туш на хартији, 41,5x29 cm, инв.бр. 307
17. **Седећи мушки акт**, 1950, угаљ на картону, 61x35 cm, инв.бр. 308
18. **Портрет Рајка Мамузића**, 1981, бронза, 42,5x23,5x27,5 cm, инв.бр. 855
19. **Портрет Драгутина Станивуковића**, 1986, бронза, 33x22x25 cm, инв.бр. 979

Савремена галерија Зрењанин / Савремена галерија Уметничке колоније Ечка, Зрењанин

01. **Портрет С. Јешића**, 1961, бронза, 30x34x30 cm, инв.бр. 1674
02. **Студија за бисту Саве Шумановића**, 1962, бронза, 35x20x26 cm, инв.бр. 1677
03. **Фигура I**, 1966, бронза, 24,5x14,5x6 cm, инв.бр. 1641
04. **Фигурина II**, бронза, 24,5x14,5x6 cm, инв.бр. 1685

Музеј Terra, Кикинда

01. **Ратник**, теракота, 42x20x13 cm
02. **Ратник**, теракота, 206x92x64 cm

Спомен-парк Крагујевачки октобар, Крагујевац

01. **Мајке I** (детал), 1975, комбинована техника пастела, акварела са мешавином материје ситне, зрнасте структуре, 38,5x60 cm, инв. бр. 07-1742 /175/1
02. **Мајке II** (детал), 1975, комбинована техника пастела, акварела са мешавином материје ситне, зрнасте структуре, 38,5x60 cm, инв. бр. 07-1743 /176/2
03. **Мајке** (студија фриза од две траке), месинг, 120,5x12,8x3 cm (појединачна трака), инв.бр. 07-1744/177/3
04. **Мајке** (цртеж прве траке рељефа), 1977, пастел и угљен на натрон папиру, 76x12 cm, инв. бр. 07-1745/178/4
05. **Мајке** (цртеж друге траке рељефа), 1977, пастел и угљен на натрон папиру, 76x12 cm, инв.бр. 07 - 1746/179/5
06. **Без назива**, 2001, оловка на папиру, 50x35 cm, инв.бр. 07-261
07. **Мајка**, 2002, бронза, дрвено постоље, 27x9x9 cm, инв.бр. 07-424

Народни музеј Крагујевац

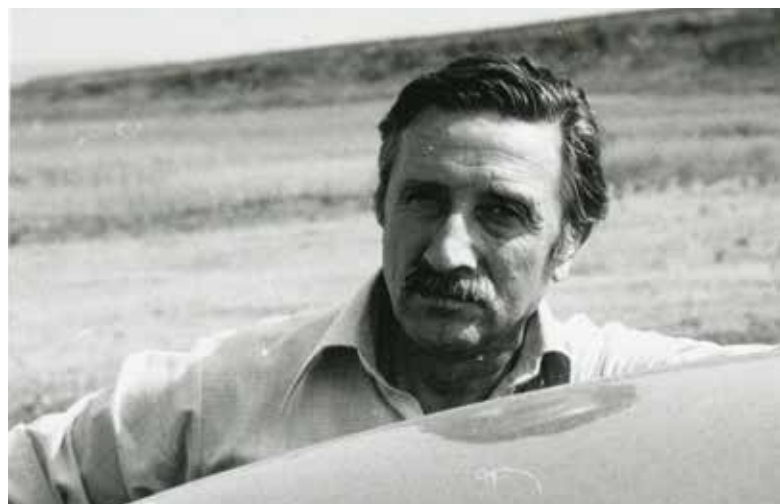
01. **Маршал Тито**, 1950, патинирани гипс, h 67 cm, инв.бр. НМК 54
02. **Дечак**, 1950, гипс, h 33 cm, инв.бр. НМК 114
03. **Дечак**, 1950, бронза, h 33 cm, инв.бр. НМК 896
04. **Ратник I**, 1960, бронза, h 55 cm, инв.бр. НМК 355

Прва крагујевачка гимназија, Крагујевац

01. **Скулптура кнеза Милоша**, 1983, бронза, h 185 cm

Музеја Стара ливница, Застава оружје АД, Крагујевац

01. **Биста Тодора Тоше Селесковића**, 1977, бронза, 60x42x30 cm, инв.бр. 12
02. **Биста Петра Протића**, 1977, бронза, 61x40x30 cm, инв.бр. 13
03. **Биста Светозара Марковића**, 1977, бронза, 60x42x30 cm, инв.бр. 14

Каталог

Портрети

- 01. **Портрет Димитрија Огњановића**, 1943, гипс, 40x28x25 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-1
- 02. **Портрет Оље Ивањици**, 1947, патинирана бронза, 28x30,5x29,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-2
- 03. **Портрет балерине**, 1957, бронза, 42x42,5x27 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-3
- 04. **Портрет Нандора Глида**, 1957, бронза, 30x28x26 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-4
- 05. **Портрет Мире Јуришић**, 1958, патинирана бронза, 33x17x25,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-5
- 06. **Портрет сликара Милана Поповића**, 1959, бронза, 46x44,5x29,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-6
- 07. **Портрет др Воје Чолановића**, 1964-1965, гипс, 27,5x18x26 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-7
- 08. **Портрет Ане IV**, 1965, бронза, 40x17x24 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-8
- 09. **Портрет Весне, бронза**, 1978, 32x17,5x23,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-11
- 10. **Лаза Костић**, 1980, патинирани гипс, 36,5x27,5x18,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-14
- 11. **Портрет Надежде Петровић**, 1978, патинирани гипс, 45x50,3x30 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-13
- 12. **Аутопортрет**, б.г, патинирани гипс, 36,5x32,5x29,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-12

Мајке

- 13. **Први кораци**, 1966, патинирана бронза, 36,5x21x21 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-15
- 14. **Мајке I**, 1975, патинирани алуминијум, 73x12,5x3 цм инв.бр. ЛНКЈ/1-16 (1)
Мајке II, 1975, патинирани алуминијум, 70x12,5x2 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-16 (2)
Мајке III, 1975, патинирани алуминијум, 47,5x13x3 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-16 (3)
Мајке IV, 1975, патинирани алуминијум, 50,5x13x3 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-16 (4)
- 15. **Мајка II**, 1990, бронза, 24,5x8x8,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-17
- 16. **Мајка**, 1997, патинирани гипс, 55x19x20 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-18

Ратници

- 17. **Ратник**, 1960, бронза, 60x25x15 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-19
- 18. **Ратник**, 1966, патинирани алуминијум, 25,8x15x8,5цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-20
- 19. **Ратник**, 1978, бронза, 83,5x32,7x30 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-21
- 20. **Ратник II**, 1982, бронза, 24x13x7 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-22

Catalogue

Portraits

- 01. **Portrait of Dimitrije Ognjanović**, 1943, plaster, 40x28x25 cm
- 02. **Portrait of Olja Ivanjicki**, 1947, patinated bronze, 28x30,5x29,5 cm
- 03. **Portrait of a ballerina**, 1957, bronze, 42x42,5x27cm
- 04. **Portrait of Nandor Glid**, 1957, bronze, 30x28x26 cm
- 05. **Portrait of Mira Jurišić**, 1958, patinated bronze, 33x17x25,5 cm
- 06. **Portrait of the painter Milan Popović**, 1959, bronze, 46x44,5x29,5 cm
- 07. **Portrait of Dr Voja Čolanović**, 1964-1965, plaster, 27,5x18x26 cm
- 08. **Portrait of Sarkesijan**, 1967, patinated plaster, 24,2x20,3x25,4 cm
- 09. **Portrait of Vesna**, 1978, bronze, 32x17,5x23,5 cm
- 10. **Laza Kostić**, 1980, patinated plaster, 36,5x27,5x18,5 cm
- 11. **Portrait of Nadežda Petrović**, 1978, patinated plaster, 45x50,3x30 cm
- 12. **Self-Portrait**, s.d., patinated plaster, 36,5x32,5x29,5 cm

Mothers

- 13. **First steps**, 1966, patinated bronze, 36,5x21x21 cm
- 14. **Mothers I**, 1975, patinated aluminium, 73x12,5x3 cm
Mothers II, 1975, patinated aluminium, 70x12,5x2 cm
Mothers III, 1975, patinated aluminium, 47,5x13x3 cm
Mothers IV, 1975, patinated aluminium, 50,5x13x3 cm
- 15. **Mother II**, 1990, bronze, 24,5x8x8,5 cm
- 16. **Mother**, 1997, patinated plaster, 55x19x20 cm

Warriors

- 17. **Warrior**, 1960, bronze, 60x25x15 cm
- 18. **Warrior**, 1966, patinated aluminium, 25,8x15x8,5 cm
- 19. **Warrior**, 1978, bronze, 83,5x32,7x30 cm
- 20. **Warrior II**, 1982, bronze, 24x13x7 cm

Јавни споменици

21. **Скица за споменик Борису Кидричу**, 1963, патинирани гипс, 90x27,5x32 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-23
22. **Биста Бориса Кидрича**, 1963, патинирани гипс, 55x44,5x42 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-24
23. **Студија за споменик Иви Андрићу**, 1977, патинирани гипс, 80,5x29x26 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-25
24. **Скица за споменик Надежди Петровић**, 1978, бронза, 27x12,5x14 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-26
25. **Никола Тесла**, 1979, гипс, 128x63,5x73,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-27
26. **Скица за споменик палим родољубима на Теразијама**, 1983, патинирани гипс, 82x30 цм, R30 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-28
27. **Споменик палим родољубима на Теразијама (деталј I)**, 1983, патинирани гипс, 87x51x10 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-29
28. **Споменик палим родољубима на Теразијама (деталј II)**, 1983, патинирани гипс, 32,5x28x9,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-30
29. **Скица за споменик Јоакиму Вујићу**, 1983, бронза, 21,5x9x12,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-31
30. **Скица за споменик Доситеј Обрадовић**, 1989, бронза, 40x12,5x10 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-33
31. **Скица за споменик војводи Радомиру Путнику**, 1991, гипс, 94,5x33,5x29 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-34
32. **Бранислав Нушић**, б.г. бронза, 31,5x17,5x23 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-35

Фигурине

33. **Недељко Неђа Нешић**, 1948, бронза, 54,5x13,5x26 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-36
34. **Женски акт, бронза**, 1957, 34x10,5x9,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-37
35. **Ноћ**, 1959, бронза, 27x48x31 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-38
36. **Сиротица**, 1960, патинирани алуминијум, 30,5x8,3x6,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-39
37. **Победа**, 1962, бронза, 26,5x17x7 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-40
38. **Рудар**, бронза, 1965, 51,5x19x19 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-41
39. **Торзо**, бронза, 1965, 12,3x8x5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-42
40. **Слобода**, бронза, око 1970, 26x21x9,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-43
41. **Фигура жене**, 1972, теракота, 17,2x8,7x6,3 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-44
42. **Молитва**, бронза, 1974, 25x12,5x10 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-45
43. **Глава модела**, бронза, 1976, 27,5x12,5x14 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-46

Public monuments

21. **Sketch for a monument to Boris Kidrič**, 1963, patinated plaster, 90x27,5x32 cm
22. **Bust of Boris Kidrič**, 1963, patinated plaster, 55x44,5x42 cm
23. **Study for a monument to Ivo Andrić**, 1977, patinated plaster, 80,5x29x26 cm
24. **Sketch for a monument to Nadežda Petrović**, 1978, bronze, 27x12,5x14 cm
25. **Statue of Nikola Tesla**, 1979, plaster, 128x63,5x73,5 cm
26. **Sketch for a monument to fallen patriots on Terazije**, 1983, patinated plaster, 82x30 cm, R30 cm
27. **Monument to fallen patriots on Terazije (detail I)**, 1983, patinated plaster, 87x51x10 cm
28. **Monument to fallen patriots on Terazije (detail II)**, 1983, patinated plaster, 32,5x28x9,5 cm
29. **Sketch for a monument to Joakim Vujić**, 1983, bronze, 21,5x9x12,5 cm
30. **Sketch for a monument to Dositej Obradović**, 1989, bronze, 40x12,5x10 cm
31. **Sketch for a monument to Voivode Radomir Putnik**, 1991, plaster, 94,5x33,5x29 cm
32. **Statue of Branislav Nušić, s.d.**, bronze, 31,5x17,5x23 cm

Figurines

33. **Nedeljko Neda Nešić**, 1948, bronze, 54,5x13,5x26 cm
34. **Female Nude**, bronze, 1957, 34x10,5x9,5 cm
35. **Night**, 1959, bronze, 27x48x31 cm
36. **Poor Woman**, 1960, patinated aluminium, 30,5x8,3x6,5 cm
37. **Victory**, 1962, bronze, 26,5x17x7 cm
38. **Mine Worker**, bronze, 1965, 51,5x19x19 cm
39. **Torso**, bronze, 1965, 12,3x8x5 cm
40. **Liberty**, bronze, ca 1970, 26x21x9,5 cm
41. **Figure of a Woman**, 1972, terracotta, 17,2x8,7x6,3 cm
42. **Prayer**, bronze, 1974, 25x12,5x10 cm
43. **Head of a Model**, bronze, 1976, 27,5x12,5x14 cm

- 44. **Лежећи торзо**, бронза, 1978, 17x6x10 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-47
- 45. **Кентаур**, око 1980, бронза, 24x20x7 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-48
- 46. **Дунав и Сава**, 1992, бронза, 12x24,5x10,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-49
- 47. **Јован Цвијић**, 1993, теракота, 29x11x11 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-50
- 48. **Купачица**, 2000, теракота, 22,7x6,8x9 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-51
- 49. **Портрет човека**, 19.5.2001, теракота, 14x9,5x10 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-52
- 50. **Женски акт**, 2005, теракота, 13,3x9x10 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-53
- 51. **Купачица**, теракота, 3. 2009, 31x11,7x15 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-54
- 52. **Попрсје девојке**, б.г. бронза, 29x18x11 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-55
- 53. **Мушки торзо**, б.г. патинирани гипс, 50x30x15 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-56
- 54. **Шака**, б.г. бронза, 12x11x5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-57
- 55. **Женски торзо II**, б.г. бронза, 19x10x7 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-58
- 56. **Фигура мушкарца**, б.г. теракота, 11,4x8,5x9,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-59
- 57. **Портрет жене**, б.г. теракота, 20x17x10 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-60
- 58. **Аутопортрет**, б.г. теракота, 9,7x7x8 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-61
- 59. **Женски акт**, б.г. теракота, 20,5x14,5x14 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-62

Релјефи и плакете

- 60. **Пегаз**, 1961, ковани бакар, R 9,5 цм, h 0,6 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-63
- 61. **Портрет девојчице**, 1961, бронза, R 8,2 цм, h 0,6 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-64
- 62. **Јован Стерија Поповић II** 1806-1856, 1961, бронза, R 12 цм, h 0,6 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-65
- 63. **Плакета Музичке омладине Југославије**, 1969, патинирана бронза, R 8,8 цм, h 0,6 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-66
- 64. **Плакета Савеза музичких уметника Југославије 1950-1970**, 970, бронза, 8x9x0,6 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-67
- 65. **Плакета ФЛУ**, 1977, патинирана бронза, R 11 цм, h 0,6 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-68
- 66. **Апостол Тома**, 1982, бронза, 25x7,5x24 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-69
- 67. **Аутопортрет II**, 1986, патинирана бронза, 21,5x7x14,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-70
- 68. **Свети Јован**, 1995, бронза, 22x24,5x8 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-71
- 69. **Михајло Валтровић I**, б.г. патинирана бронза, 1983, R 9,2 цм, h 0,6 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-72
- 70. **Портрет дечака**, б.г. бронза, 18,5x11,5x6 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-73
- 71. **Портрет Мије Алексића**, б.г. бронза, R 15 цм, h 0,6 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-74
- 72. **Доситеј Обрадовић**, б.г. месинг, 1990, R 13,8 цм, h 1цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-75
- 73. **Портрет Иване Бракус I**, б.г. месинг, R 10,3 цм, h 0,6 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-76
- 74. **Портрет мушкарца**, б.г. бронза, 13,5x9x3,5 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-77
- 75. **Цар Душан**, б.г. бронза, R 10 цм, h 0,8 цм, инв.бр. ЛНКЈ/1-78

- 44. **Lying Torso**, bronze, 1978, 17x6x10 cm
- 45. **Centaur**, ca 1980, bronze, 24x20x7 cm
- 46. **The Danube and the Sava**, 1992, bronze, 12x24,5x10,5 cm
- 47. **Jovan Cvijić**, 1993, terracotta, 29x11x11 cm
- 48. **Bathing Woman**, 2000, terracotta, 22,7x6,8x9 cm
- 49. **Portrait of a Man**, 19.5.2001, terracotta, 14x9,5x10 cm
- 50. **Female Nude**, 2005, terracotta, 13,3x9x10 cm
- 51. **Bathing Woman**, terracotta, March 2009, 31x11,7x15 cm
- 52. **Bust of a Girl**, s.d., bronze, 29x18x11 cm
- 53. **Torso of a Man**, s.d., patinated plaster, 50x30x15 cm
- 54. **The Hand**, s. d., bronze, 12x11x5 cm
- 55. **Torso of a Woman II**, s.d., bronze, 19x10x7 cm
- 56. **Figure of a Man**, s.d., terracotta, 11,4x8,5x9,5 cm
- 57. **Portrait of a Woman**, s.d., terracotta, 20x17x10 cm
- 58. **Self-Portrait**, s.d., terracotta, 9,7x7x8 cm
- 59. **Female Nude**, s.d., terracotta, 20,5x14,5x14 cm

Reliefs and plaques

- 60. **Pegasus**, 1961, forged copper, R 9,5 cm, h 0,6 cm
- 61. **Portrait of a Girl**, 1961, bronze, R 8,2 cm, h 0,6 cm
- 62. **Jovan SterijaPopović II** 1806–1856, 1961, bronze, R 12 cm, h 0,6 cm
- 63. **Plaque of the Musical Youth of Yugoslavia**, 1969, patinated bronze, R 8,8 cm, h 0,6 cm
- 64. **Plaque of the Association of Music Artists of Yugoslavia 1950–1970**, 1970, bronze, 8x9x0,6 cm
- 65. **Plaque of the Faculty of Fine Arts in Belrade**, 1977, patinated bronze, R 11 cm, h 0,6 cm
- 66. **Apostle Thomas**, 1982, bronze, 25x7,5x24 cm
- 67. **Self-Portrait II**, 1986, patinated bronze, 21,5x7x14,5 cm
- 68. **St. John**, 1995, bronze, 22x24,5x8 cm
- 69. **Mihajlo Valtrović I**, s.d., patinated bronze, 1983, R 9,2 cm, h 0,6 cm
- 70. **Portrait of a Boy**, s.d., bronze, 18,5x11,5x6 cm
- 71. **Portrait of Mija Aleksić**, s.d., bronze, R 15 cm, h 0,6 cm
- 72. **Dositej Obradović**, s.d., brass, 1990, R 13,8 cm, h 1 cm
- 73. **Portrait of Ivana Brakus I**, s.d., brass, R 10,3 cm, h 0,6 cm
- 74. **Portrait of a Man**, s.d., bronze, 13,5x9x3,5 cm
- 75. **Emperor Dušan**, s.d., bronze, R 10 cm, h 0,8 cm

Допринос потпуности

У тексту Катарине Бабић говори се о Галерији Легата Николе Коке Јанковића, академика, професора Факултета ликовних уметности, једног од најзначајнијих уметника у оквиру савремене српске скулптуре, који је дела из свог богатог и разноврсног опуса поклонио родном граду Крагујевцу. После уводних напомена, подељен је на три поглавља: *Стална изложбена поставка, Уметност је кретање и Тематика у стваралачком опусу Коке Јанковића.*

У првом поглављу Катарина Бабић износи да је поставка Легата, организована у два сегмента, изложбени део и простор око Галерије, предвиђен за едукативне и свеколике друге активности. У домену поставке предност је дата тематском приступу у односу на хронолошки, узимајући у обзир особеност стваралаштва овог уметника - са предметима из његовог атељеа као посебним делом ове целине. У сагласју са данашњим временом, поставка би различитим садржајима о уметнику и културно-историјском контексту била приближена посетиоцима посредством достигнућа из области информационих технологија.

Друго поглавље, *Уметност је кретање*, у кратким цртама доноси податке о Николи Јанковићу као уметнику и као педагогу. Почев од кад се први пут заинтересовао за скулптуру, Катарина Бабић сажето износи главне карактеристике његове стваралачке поетике, као и податке о његовом раду на Академији, о чијој успешности сведоче многа имена познатих вајара који су били његови студенти.

У трећем поглављу, које се тиче тематике у оквиру опуса Николе Јанковића, Катарина Бабић у семантичком и стилском погледу представља мотиве који су га највише интересовали, као и изведена дела из области споменичке пластике. У овом одељку она је на озбиљан и стручан начин дала анализу његовог вајарског и цртачког стваралаштва.

Катарина Бабић је кроз овај текст презентovala поставку Галерије Легата Никола Коке Јанковића. Показала је добро познавање савремених музеолошких принципа, по којима су музејске поставке обogaћене бројним додатним садржајима који могу да буду атрактивни за различите циљне групе посетилаца. Никола Кока Јанковић је сигурно био један од наших најбољих портретиста, са широким обимом стилских варијација, па идеја да портрети, као и његови специфични ратници, мајке, фигурине, рељефи, ситна пластика и јавни споменици, буду посебно груписани како би се у оквиру тих целина виделе развојне фазе његове уметности, чини велики допринос потпунијем сагледавању рада овог вајара. Она је веома добро упознала стваралаштво Коке Јанковића, не само у документарном погледу, већ је ушла и у саму суштину његовог уметничког промишљања, што је у овом тексту показала својим елоквентно написаним анализама.

Овако конципирана галерија са сталном поставком радова Николе Коке Јанковића, представљена стручно написаним текстом Катарине Бабић, постаће велики и значајан допринос богатој културној презентацији града Крагујевца.

Вера Грујић,
музејски саветник
Кустос Збирке југословенске скулптуре
Народног музеја у Београду

Покровитељи:

Град Крагујевац

Министарство културе и информисања

Издавач: Народни музеј Крагујевац
За издавача: Милош Јуришић, мср
Аутор: Катарина Бабић
Сарадник: Здравко Јоксимовић, др
Дизајн изложбе: Наталија Богдановић, м.и.а.
Рецензент: Вера Грујић
Превод: Дејан Вукелић
Фотографије: Ненад Ристовић, мр; Зоран Ковачевић
Конзервација и рестаурација: Славе Ајтоски
Графички дизајн: Дејан Петровић, мр
Штампа: Donat Graf, Београд
Тираж: 500
Децембар 2019.

Sponsors:

City of Kragujevac

Ministry of Culture and the Media of the Republic of Serbia

Publisher: National Museum of Kragujevac
Acting Publisher: Miloš Jurišić, MA
Exhibition Author: Katarina Babić
Contributor: Zdravko Joksimović, PhD
Design: Natalija Bogdanović, MA
Reviewer: Vera Grujić
Translation: Dejan Vukelić, MA
Photograph: Nenad Ristović, MA; Zoran Kovačević
Conservation and Restoration: Slave Ajtoski
Graphic Design: Dejan Petrović, MA
Print: Donat Graf, Belgrade
Impression: 500
December 2019

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

Република Србија
Министарство културе и информисања

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

730.071.1:929 Janković N.(083.824)

ЈАНКОВИЋ, Никола, 1926-2017

Никола Кока Јанковић : живети уметност / [аутор Катарина Бабић ; превод Дејан Вукелић ; фотографије Ненад Ристовић] = Nikola Koka Janković : living art / [exhibition author Katarina Babić ; translation Dejan Vukelić ; photograph Nenad Ristović]. - Крагујевац : Народни музеј Крагујевац = National Museum of Kragujevac, 2019 (Београд : Donat Graf). - [68] стр. : илустр. ; 31 cm

Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Тираж 500. - Стр. 3-4:
[Предговор] / Владимир С. Костић. - Стр. 7-14: Никола Кока
Јанковић / Здравко Јоксимовић.

ISBN 978-86-85647-74-1

а) Јанковић, Никола (1926-) -- Вајарство -- Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 331946247

